

КОНКУРС ДЛЯ БІЗНЕС-ЛЕДІ

СВОЇМИ
РУКАМИ

Візьміть участь у національному конкурсі
«Підприємницький талант України – 2012»

Додаткова інформація: www.amway.ua

Генеральні медіа-партнери

ЖНАТАЛІ

ІНВЕСТ ГАЗЕТА Дело

Генеральний партнер конкурсу

Вісник УСПП

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМІСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

№3 (30)
Липень 2012

Переможе економічний патріотизм!

Проекти УСПП спрямовані на підтримку
вітчизняного товарищества, розвиток стратегічних
галузей народного господарства

Зміст

Рецепт успіху – економічний патріотизм. Анатолій Кінах

В Україні має існувати єдина державна політика в сфері СВБ

СВБ – не данина моді, а стратегія розвитку підприємництва. Людмила Жук

Ми рухаємося в цивілізованому напрямку. Василь Надрага

У наших руках, щоб світ змінювався на краще. Гаспар Бергман

Необхідно поєднання комерційних та соціальних ініціатив. Маріус Вісмантас

Нельзя достичь успіха, не занимаясь соціальною ответственностью. Алексей Вадатурський

Міжнародний досвід національних політик з КСВ. Анна Данилюк

Національна політика з КСВ в Україні: сутність, рекомендації, дії.

Марина Саприкіна

Необхідны показатели оценки качества жизни. Сергей Чернышов

Звернення учасників конференції

Нефінансовий звіт – ознака якості роботи. Наталія Теленкова

Прийняті зміни до Податкового кодексу. Чи востаннє? Юлія Дрогово

Над номером працювали:

Автор ідеї та головний редактор – Людмила Жук
Журналісти – Олеся Куриляк, Наталя Кузьо
Художній керівник – Лариса Гур'єва
Дизайн і верстка – Анатолій Ардатєв

Думка авторів і думка редакції можуть не співпадати.
 Редакція має право на редагування і скорочення матеріалів.

3	Фоторепортаж	16
5	Молочники та переробники працюватимуть пліч-о-пліч	18
5	Європа допомагає Україні розвивати фермерство	19
6	Бізнес працює для бізнесу	20
7	Зближуємо Україну з ЄС	21
8	Незворотність української євроінтеграції підтримана Польщею	21
8	Литва інвестує в розвиток молочної галузі України	22
8	Зайнятість – пріоритет роботодавців	22
10	Енергоефективному плануванню – бути	22
11	Волинь – лідер з реалізації соціальних програм	23
12	Питанням охорони праці – постійну увагу! Сергій Змієвець	24
12	Електронні ринки: ліки для експортера	25
12	Час екомобіля прийшов. Микола Парафенко	26
13	Започатковуємо загальнонаціональний конкурс	27
14	Дитина потребує вашої допомоги	27

Фоторедактор – Ірина Шеліхова
Літературний коректор – Олена Мороз
Видавець – Український союз промисловців і підприємців

Всі права захищені.
 © УСПП 2012 р.

Рецепт успіху – економічний патріотизм

Анатолій Кінах, президент УСПП,
 народний депутат України

Спостерігаю, як останнім часом в інформаційній сфері складається мода на загрозливі прогнози та пессимістичні аналізи. Чи дійсно стан справ у соціально-економічній сфері країни не залишає оптимізму? Незважаючи на наявність тривожних факторів, це не так. Переконаний, що завдання зрілого політикуму, відповідальних громадських організацій – на основі правдивого і неупередженого аналізу знайти варіант виходу зі складної ситуації, рецепти реального успіху, мотиви надії. Сьогодні відповіддю на складні запитання може стати політика економічного патріотизму на всіх рівнях, починаючи від стратегічних, тактичних дій держави та місцевих влад і завершуючи зростаючою соціальною відповідальністю й самовдосконаленням кожної окремої компанії.

Отже, з якими підсумками Україна рухається до завершення першого півріччя? ВВП за I квартал 2012 р. порівняно з відповідним кварталом 2011 р. становив 101,8%. Індекс промислової продукції у січні-квітні 2012 р. порівняно з відповідним періодом 2011 року складає 100,7%, індекс сільськогосподарського виробництва – 101,1%. Ріст дуже незначний – близький до нуля, його в економіці називають стагнацією..

Нестабільною є і ситуація в світі. Сама Європа, з якою Україна готова підписати Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі, стала зону проблем. Це, безумовно, рикошетить по Україні, в якій не бракує й власних негараздів. Темпи зростання державних боргових зобов'язань у 2011 році майже вдвічі обігнали зростання реального ВВП. Нині загальний зовнішній борг країни перебільшив 120 млрд. дол. Одночасно в минулому році майже в два рази – до 68,8 млрд. гривень – вирости і витрати на погашення та обслуговування держборгу.

Отже, ймовірністю того, що в найближчі часи економіка автоматично зазнає стійкого й сильного економічного росту (таким вважається ріст на рівні 7-8% ВВП), аналогічного початку минулого десятиліття, є дуже низькою. Європейський банк реконструкції та розвитку

(ЄБРР) підтверджив прогноз зростання української економіки в 2012 р. всього на 2,5%. І це ще досить оптимістично.

Отже, треба діяти, і діяти негайно. Безумовно, потрібно посилювати зовнішньоекономічну політику, шукати точки, де Україна може підставити стратегічним партнерам своє економічне плече, яке розверне її до розширення торгівлі, нових інвестиційних проектів. Нам вже не раз доводилося говорити, що потрібно вміло і мудро поєднувати різновекторність в ім'я відстоювання власних національних інтересів: зберегти роль стратегічного партнера Європи, посилювати свою позицію учасника європейської інтеграції, що абсолютно не суперечить завданню активно продовжувати співпрацю з країнами, які нині об'єднуються в ЄвроАЗС, Митний союз, СНД. Значні можливості, які нами ще сповна не освоєні, лежать в площині співробітництва з Бразилією, Китаєм, Кореєю, арабським сходом тощо.

Щодо внутрішньої економічної політики, то промислово-підприємницька спільнота є палким прихильником стратегічних підходів до справи, виділення пріоритетних сфер розвитку і спрямування саме туди інвестиційно-інноваційних ресурсів. Переконаний: не дивлячись на складні часи, певні галузі в Україні залишилися досить перспективними – судно-, літакобудування, ракетно-космічна сфера, IT-технології, АПК тощо. Треба навчитися конкурувати там, де є реальні шанси перемогти. Але, обравши такий шлях, їм треба йти, дотримуючись стратегії розвитку, не вдаючись до зайвого адміністрування або захоплюючись пожежними методами управління.

Необхідно усвідомити одну просту річ: **в сьогоднішніх умовах для реалізації амбітних планів на зовнішньому і внутрішньому просторі, на жаль, в основному доведеться розраховувати на себе, спиратися на власні ресурси, кадровий та інтелектуальний потенціал.** При цьому діяльність в ім'я відстоювання національних інтересів, у тому числі економічних, слід вважати безумовним, беззаперечним та найважливішим пріоритетом держави і суспільства. Такі підходи ми називаємо **економічним патріотизмом.**

Погоджується з думкою ректора Міжнародного інституту бізнесу О.Савченко, що під час тривалих криз в багатьох країнах починає «піднімати голову» економічний націоналізм. Ми вже спостерігаємо в Європі прихід до влади соціалістів, для яких природно більше втручатися в економіку, вводити торговельні бар'єри, регулювати доходи і зарплати, вводити нові податки. Це обов'язково відіб'ється й на ситуації в Україні, яка є глибоко інтегрованою у світовий економічний простір.

Але в УСПП переконані: економічний патріотизм можна взяти на озброєння! Це означає активно залучати в Україну інвестиції, підтримувати вітчизняного товаровиробника, купувати українські товари. Така політика стане актуальною відповіддю на сучасні економічні виклики, крім того, має великий шанс на підтримку патріотично налаштованих бізнес-кіл, громад, населення.

Не треба «плакатися в жилетку», ходити по світу з простягнутою рукою, потрібно дуже серйозно зайнятися внутрішніми справами – перш за все, сформувати платоспроможний внутрішній ринок, активізувати інвестиційну діяльність.

Необхідно реалізовувати ефективні програми імпортозаміщення й локалізації виробництв. Це найвідповідальніше державне завдання, здавалося б, не викликає заперечення, але що відбувається на практиці? Ось актуальний приклад – Крюківський вагонобудівний завод. Протягом останніх 10 років виключно за рахунок власних ресурсів тут здійснили повну модернізацію виробництва. Завод спроможний виготовляти високомобільльні швидкі поїзди, які повністю і за короткий час переозброють залізницю. При виконанні таких замовлень кооперація охопить 181 українське підприємство, локалізація виробництва складе 70 відсотків. Хіба це не надаста поштовху внутрішньому ринку,

не покращить негативне торговельне сальдо держави, не забезпечить конкурентні переваги на ринках близького зарубіжжя? Відповідь зрозуміла. Подібна ситуація – на ринку медтехніки, сільськогосподарського машинобудування. Чи не час законодавчим чином зобов'язати чиновника «наситити киснем» вітчизняного виробника і суворо карати за політику наповнення закордонних бюджетів і створення робочих місць на чужій території?

Але проблеми стосуються не лише однієї галузі, їх треба вирішувати комплексно. Саме тому в УСПП дуже підтримують ухвалення державної програми розвитку внутрішнього виробництва. Ми також підтримуємо Президента Віктора Януковича, який у квітні доручив уряду провести заходи з активізації розвитку реального сектору економіки. Актуальними є вимоги вдосконалити вітчизняне законодавство у частині обмеження фіiscalного тиску на бізнес, недопущення втручання суб'єктів владних повноважень у господарську діяльність підприємців. Давно назріло завдання посилити відповідальність чиновників за прийняття неправомірних рішень про донарахування податків і зборів, про застосування штрафних санкцій тощо.

Ділова спільнота відстоює створення прозорості та високої відповідальності у сфері державних закупівель, вимагає прийняття Державної стратегії сприяння розвитку малого та середнього підприємництва до 2020 року, впровадити загальнонаціональну ідею – «В Україні виробляти вигідно» тощо. Необхідно удосконалити антимонопольне регулювання, здійснити заходи щодо розвитку конкуренції та регулювання суб'єктів природних монополій, оскільки останні серйозно тиснуть на бізнес і ускладнюють підприємницьку діяльність.

Ми переконані: адміністративне втручання в економіку, навіть з хорошими намірами, завжди погіршує стан справ. **Там, де проблеми очевидні і потрібне регулювання, має йтися про скоординовані чіткі дії парламенту, економічного, фінансового та соціального блоків уряду, всієї владної вертикали на фоні постійного зворотного зв'язку із суспільством, промисловцями, підприємцями, роботодавцями, експертним середовищем.**

Чому в наші складні часи все частіше виникає недовіра до адміністративних методів управління, все виразнішою стає надія на потенціал громадянського суспільства, так званий соціальний капітал?

Демократичні цінності – це не декоративні надмірності на сучасному будинку держави, про які згадують лише у передвиборчому запалі, саме вони є бетоном, який заливають у каркас будівлі, формуючи його міцність та забезпечуючи довге життя. Становлення громадянського суспільства і розвинутої економіки країни – спільний, складним чином організований безперервний процес вдосконалення двох сторін. Під час діалогу формуються ефективні громадські форми контролю за виконанням законів, взаємна відповідальність держави та особистості. Патерналістське ставлення населення до влади перетворюється на реальне партнерство – творчу роботу, вимогливу атмосферу спільної позитивної діяльності.

Останнім часом поглиблення комунікацій за напрямком «влада – громадянське суспільство» було багато зроблено. Президентом країни ухвалена Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. З 1 січня 2013 р. вступає в силу Закон «Про громадські об'єднання», де за ними закріплені права брати участь у роботі консультивативних та дорадчих структур, що утворюються органами державної влади, причому останні зобов'язані цьому всіляко сприяти.

Переконаний, що громадські організації високого ступеня зрілості – як УСПП, галузеві ділові об'єднання, які увійшли в Економічну раду, є провідниками такого діалогу, реальним майданчиком для його організації та розвитку. В нас є суттєві завдання – забезпечити паритетний взаємопроникливий розвиток конкуренто-спроможної економіки та демократичних принципів.

рівноправності та взаємної відповідальності, категоричне недопущення формалізації комунікації та перетворення передбачених законодавством можливостей на популистські маніпуляції, прийоми захвату електоральних симпатій.

У цьому сенсі нас завжди турбувало тема соціальної відповідальності бізнесу, яку УСПП розуміє як пріоритетне дотримання законних зобов'язань перед державою і суспільством разом з посиленням позитивного впливу бізнесу на суспільство через інновації, інвестиції та партнерство, спрямовані на соціальну та екологічну добробут.

Очевидно, що в реалізації проектів СВБ має обов'язково проявлятися роль держави – як потужного партнера, що створює стимули для відповідальних компаній, сприяє розповсюдженю ефективного досвіду, впливає на зростання поваги громадян до представників соціально відповідального бізнесу. В той же час ми намагаємося запобігти спокусам перетворити такого роду ініціативність на черговий несанкціонований законодавством податок.

Запропонований нещодавно громадськими організаціями та експертами, в тому числі УСПП, проект концепції Національної стратегії соціально відповідального бізнесу проводить чіткий вододіл між адміністративними заходами та добровільними ініціативами. Він може додати нового імпульсу розвитку державно-приватного партнерства, однак виключно на добровільній основі, таким чином, коли дії компанії з підвищенням власної конкурентоспроможності гармонічно співпадають з їх зусиллями задля економічного та соціального розвитку громад на території присутності, для вирішення екологічних проблем.

Розмірковуючи над проблематикою результативності діалогу влади і суспільства, я весь час намагаюся знайти точку позитиву. Де той важіль, до якого треба докласти сили, щоб переламати ситуацію, зробити бажаний результат досяжним та незворотнім?

Як гарна сім'я є основою здорового суспільства, так і аналог сім'ї в економічному вимірі – окрім взяття компанія – може стати тією самою клітиною, з якої почнеться оздоровлення всього організму. Соціально відповідальна, чесна, правильна компанія проголошує себе такою не через данину моді, а через переконання, що це – єдиний шлях підвищення ефективності бізнесу, зміцнення його конкурентоспроможності, а інколи й виживання.

Роль відповідальних компаній, підприємств у сучасній Україні зростає. Пояснюються це об'єктивними причинами – дорожчають ресурси, поглиблюються процеси європейської, світової інтеграції, а загально-світовим цивілізаційним вимогам треба гідно відповідати. Є і суб'єктивні. Ділова успішна «верхівка» в певний момент відчуває, що матеріальні та моральні борги суспільству треба повернати. Найрозумініші діють, бо справа того варта: вона впливає на підвищення репутації, обіцяє можливість переходу до числа компаній, яких приймають у кращих європейських, світових будинках.

Якою є доля відповідальних компаній в сучасній українській економіці? Поки невелика, але помітною стає тенденція до їх збільшення. В них є всі шанси стати лідерами не лише у фінансовому, але й в інтелектуальному, інноваційному, а головне – ціннісному, етичному сенсі. Коли їх більшість стане критичною, настане значний перелом. Зміниться середній клас, зміниться його позиція у стосунках з державою – він проявить себе не як бідний родич, прохоч зі знятою шапкою на владному крильці, а як господар ситуації, прискіпливий та вимогливий споживач державних послуг, гідний та перспективний замовник демократичних та економічних змін.

Згоден, це вимагає дуже серйозної роботи. Але вона вже триває, і наше спільне завдання – забезпечити паритетний взаємопроникливий розвиток конкуренто-спроможної економіки та демократичних принципів.

В Україні має існувати єдина державна політика в сфері СВБ

Ще в 2008 р. УСПП підписав Глобальний договір ООН і став першою в країні громадською організацією, яка задекларувала власну соціальну відповідальність та поставила за мету впроваджувати ідеї СВБ серед своїх членів.

Значна частина наших зусиль протягом тих років була спрямована на захист принципу добровільності в системі СВБ, неприпустимості її перетворення зусиллями досвідчених державних управлюнців на ще один несанкціонований законодавством податок. Заради справедливості треба сказати, що таких спроб було чимало.

Однак пройшов час, і ми дійшли думки, що у справі соціальної відповідальності бізнес має вести такий самий діалог з владою, як і в справі створення сприятливого підприємницького клімату, захисту прав та інтересів промисловців і підприємців. Чому? Бізнес не має перебирати на себе функції держави, не повинен виконувати її прямі завдання щодо соціальної підтримки незаможних, хворих, малолітніх, благоустрою територій, доріг, лікарень та школ. Але може – за власним бажанням – допомогти у режимі державно-приватної співпраці. Налагодити не примус, а повноцінне партнерство – що є новим завданням ділового громадськості з огляду на напрацьований серйозний досвід.

Підтримка державою СВБ необхідна для акцентування на важливості етичної поведінки компаній, визнання кращих і підвищення їх престижності, просування та розповсюдження передового досвіду.

Допомога держави буде надзвичайно потрібою у справі інформування про СВБ, проведення досліджень у цій сфері, включення СВБ у програми університетів та бізнес-шкіл. Ніхто, крім державних органів, не розробить стимули для впровадження КСВ, не допоможе налагодити необхідну координацію дій.

В Україні має існувати єдина державна політика щодо розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Саме тому ми підтримали підготовку Національної стратегії СВБ групою експертів та громадських структур, у тому числі Консультивативної ради при Комітеті ВРУ з питань промислової та регуляторної політики, Центру «Розвиток КСВ», Глобальної мережі ООН тощо.

20 квітня за ініціативою УСПП та партнерів відбулася конференція «Національна політика з корпоративної відповідальності бізнесу як дієвий інструмент діалогу влади, бізнесу і суспільства». Представники бізнесу, міжнародних організацій, закладів освіти та уряду розглянули та схвалили Концепцію Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні, прийняли Звернення до громадських організацій, об'єднань ділової спільноти, КМУ. Вони дійшли згоди, що на час розробки Національної стратегії СВБ та Програми її виконання. Розробкою цих документів має зайнятися спільна Робоча група у складі представників КМУ, міністерств і відомств, міжнародних організацій – Мережі ООН в Україні, Світового банку, експертних та профільніх громадських організацій – УСПП, Центру розвитку КСВ, Української асоціації менеджменту та освіти, профспілок, провідних компаній, які активно впроваджують СВБ та висловлюють зацікавленість у розробці державної політики з СВБ. Відповідного листа направлено Прем'єр-міністру України М.Я.Азарову.

Пропонуємо ваші увазі матеріали конференції.

СВБ – не даніна моді, а стратегія розвитку

Людмила Жук, віце-президент УСПП

Дозволю собі нагадати, що місяць тому Український союз промисловців і підприємців відзначив 20-річчя свого існування. Аналізуючи свою діяльність напередодні ювілею, ми особливо виділяли досвід підтримки соціальної відповідальності бізнесу, тему власної соціальної відповідальності – як громадської організації ділової спільноти, досвід співпраці з владою, державою. Ще в 2008 р. УСПП приєднався до Глобального договору – всесвітньої ініціативи, яка спрямована на створення більш стабільної та ефективної економіки.

Ми категорично проти того, щоб сприймати соціальну відповідальність бізнесу в контексті данини моді, як популярне гасло. Лише системний, комплексний підхід до реалізації передбачених СВБ завдань, до впровадження її принципів у щоденну практику підприємництва дозволять досягти бажаних соціально-економічних результатів, сприяти суспільній довірі та повазі до бізнесу й організацій, які зайняті СВБ.

Серед багатьох базових умов існування СВБ називемо створення сприятливого клімату для функціонування самого бізнесу та підприємництва в країні. Саме з цього виходив УСПП, запроваджуючи ще у перші роки свого існування механізми діалогу з органами влади. Ми будували його в системі цінностей соціального партнерства, уникаючи нагнітання протестних настроїв і попадання під вплив політичної кон'юнктури, лише рухаючись шляхом розумної, високопрофесійної співпраці на користь обох учасників діалогу – держави та бізнесу, серйозної аргументованої дискусії та пошуку збалансованих рішень.

Нагадаю, у квітні 2010 року підписано Меморандум з Кабінетом міністрів України про партнерство та співробітництво, ухвалені угоди з іншими органами влади – Державними податковою та митною службами, Антимонопольним комітетом, Укрексімбанком, з більшістю обласних державних адміністрацій. Створені і працюють робочі групи «УСПП–Державна податкова служба», «УСПП–Держмитслужба», «УСПП–НКРЕ». За спеціальним дорученням Прем'єр-міністра України близько 50 представників УСПП включені до складу громадських рад та колегій центральних і регіональних органів виконавчої влади.

Отже, інфраструктура співпраці бізнесу і влади, яка запропонована УСПП, є нині серйозною розгалуженою системою, що має ознаки самодостатності

та саморозвитку. Головне: ми будуємо цю систему так ретельно насамперед заради можливості громадського контролю за діями влади, реалізації природної функції громадських організацій – суспільного моніторингу і спостереження, перевірки та нагляду, заради мотивації громадської активності підприємців, успішної реалізації проектів у сфері державно-приватного партнерства.

В УСПП переконані: діалог влади і бізнесу має й надалі відбуватися на принципах відкритості, гласності, довіри та паритетності, він повинен робити свій гідний внесок у справу розбудови сприятливого ділового клімату, зміцнення демократичних цінностей в країні.

З огляду на такий, на нашу думку, змістовний досвід співпраці з владою, усвідомлюєш необхідність поширити його й на систему соціальної відповідальності бізнесу.

УСПП сприяє розповсюдженням ідеї, підтримує практик СВБ компаній і підприємств. Яскраві приклади відомі усій країні. Так, на підприємстві «Мотор Січ» реалізуються системні програми підготовки і кар'єрного просування інженерної молоді. Щороку проводиться міжнародна науково-технічна конференція «Молодь в авіації: нові рішення та технології», в якій участь беруть понад 200 молодих талановитих вчених з Росії, України та Білорусі.

В корпорації «Украгрохімхолдинг» діє постійна програма підтримки дітей-сиріт та дітей з мало-забезпечених родин, освітніх закладів у регіонах діяльності корпорації (Черкаська, Полтавська, Київська, Дніпропетровська, Харківська та ін.), ветеранів війни та праці. Запроваджено щорічні іменні стипендії талановитим студентам – майбутнім фахівцям-хімікам.

Багато уваги приділяють такій роботі регіональні відділення УСПП. З ініціативи наших колег в мікрорайонах м. Івано-Франківська відкрито мережу соціальних магазинів з продуктами за закупівельними цінами. В Кіровоградській області започаткована акція, яка спрямована на підтримку місцевого товаро-виробника і в якій передбачено систему знижок для соціально незахищених верств населення області.

Маючи такий масштабний досвід, будучи переконаними в надзвичайній суспільній та економічній значущості соціальної відповідальності бізнесу, впевнені: питаннями розвитку СВБ мають перейматися не лише самі компанії та підприємства, не тільки громадські об'єднання ділового співтовариства, але й органи державної влади, як це робиться в багатьох країнах світу. Саме тому ми підтримуємо підготовку Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні, наполягаємо на необхідності ухвалення програми її реалізації. Необхідно створити робочу групу із зачлененням представників бізнес-спільноти, академічних установ та громадських організацій з метою доопрацювання проекту Національної стратегії соціальної відповідальності та розробки програми її реалізації.

Переконані: прийняття таких документів покращить імідж української держави всередині країн і за кордоном, продемонструє прагнення України рухатися відповідно до сучасних європейських і світових тенденцій, дотримуватися концепції сталого розвитку, відповідально ставитися до проблем суспільства і навколоїшнього середовища, створювати цінності у сфері інновацій та партнерства, соціального добробуту, суспільного ладу й миру.

Залучення держави у системну роботу українських компаній з упровадження принципів соціальної відповідальної бізнесу, на наш погляд, не має піддати сумніву принцип добровільності.

УСПП категорично проти нав'язування бізнесу соціальної відповідальності, що дуже часто має місце у вигляді вимагання виплат у різноманітні фонди – благодійні, благоустрою, підтримки соціальної інфраструктури тощо, і готові захищати підприємців від такого «партнерства».

Допомога держави буде надзвичайно слушною та ціною у справі підвищення обізнаності щодо СВБ, проведенні досліджень у цій сфері, включення СВБ у навчальний процес університетів та бізнес-шкіл. Саме державні органи найкращим чином сприятимуть обміну досвідом та практиками компаній, поширенню стандартів та систем управління СВБ. Нарешті, лише держава може розробити стимули для впровадження КСВ компаніями та організаціями, заохочення і сприяння розвитку нефінансової звітності серед компаній та організацій.

Крапля за краплею вода наповнює посудину. Саме стратегії СВБ різноманітних компаній та підприємств день за днем складають Національну стратегію сталого розвитку держави. Нам залишається лише надати їй закінченого та професійного вигляду. І це, до речі, найбільш природний і гармонійний шлях просування до розвинутої економіки, соціально орієнтованої держави, процвітаючого суспільства.

Ми рухаємося в цивілізованому напрямку

Василь Надрага, перший заступник міністра соціальної політики України

Дозвольте виказати слова вдачності УСПП за проведення такої конференції, вона є дуже актуальним. Викликає задоволення коло її учасників, є представники найбільш вдалого бізнесу, системних експертних і профільних громадських організацій, структур роботодавців і профспілок – сторін соціального діалогу.

На жаль, сьогодні не дуже часто можна почути, що СВБ – це не благодійність, не допомога якимось закладам чи окремим громадянам, а, перш за все, відповідальність перед працівниками, які працюють у тому чи іншому бізнесі. Це свідчить, що ми рухаємося в цивілізованому напрямку.

Для України є важливим започаткування умов для розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Сьогодні практики корпоративної соціальної відповідальності поширюються, їх упроваджують великі вітчизняні підприємства, банки, корпорації. Водночас вона має суттєвий вплив також на малий і середній бізнес, стаїй розвиток суспільства.

Основними принципами корпоративної соціальної відповідальності зокрема є: створення ефективних робочих місць з гідним рівнем оплати праці та соціальних пільт, забезпечення безпеки праці, сприяння всебічному професійному розвитку та підвищенню кваліфікації працівників.

Дієвим механізмом для реалізації цих завдань є колективно-договірне регулювання соціально-трудових відносин. Коло питань, які можуть регулюватися в рамках колективного договору, практично не обмежене. На національному, галузевому та територіальному рівнях укладаються відповідні угоди.

Зокрема, Генеральна уода на 2010-2012 роки містить зобов'язання сторін у сфері розвитку вітчизняного виробництва для забезпечення продуктивної зайнятості, оплати праці, охорони праці, умов праці та відпочинку, охорони навколоїшнього природного середовища, соціального захисту працівників, задоволення духовних потреб населення, соціального діалогу.

Також ГУ має зобов'язання сторони власників щодо сприяння запровадженню програм та міжнародних стандартів соціальної відповідальності бізнесу, приєднанню до Глобального договору ООН.

Участь у Глобальному договорі ООН робить представників національного бізнесу важливими партнерами уряду в актуальних та пріоритетних напрямках дотримання прав та основних свобод людини, додержання норм трудового законодавства. Прогрес у цій сфері наближатиме Україну до норм та стандартів Європейського союзу.

Одними з питань корпоративної соціальної відповідальності бізнесу є покращення умов роботи працівників, підвищення розміру їх заробітної плати та її легалізація.

На жаль, сьогодні значна кількість підприємств використовує найману працю без оформлення трудових відносин та виплачує нелегальну заробітну плату. З метою боротьби з цим негативним явищем міністерством напрацювано пакет законопроектів. Ці документи мають на меті удосконалити порядок укладання трудових договорів, підвищити гарантії в оплаті праці, поширити дію колективних угод та посилити відповідальність за порушення трудового законодавства.

Ось декілька важливих моментів. У законопроектах передбачається, що особи допускатимуться до роботи лише після видання наказу (розпорядження) про їх зарахування на роботу або укладання трудового договору в письмовій формі та повідомлення про це Пенсійного фонду України. Скасовується норма щодо можливості допущення осіб до роботи без відповідного оформлення наказу про їх зарахування. Змінюється поняття мінімальної заробітної плати, удосконалюється порядок формування тарифної сітки оплати праці.

Для забезпечення диференціації заробітної плати залежно від складності виконуваних робіт та кваліфікації працівника на підприємствах, які не укладають колективні договори, пропонується запровадити гарантовану заробітну плату, яка буде обов'язковою для найманих працівників підприємств та фізичних осіб.

Посилиться контроль за дотриманням роботодавцями та працівниками законодавства про працю та адміністративну відповідальність, за використанням нелегальної праці та виплати „тіньової“ заробітної плати.

Такі заходи забезпечать соціальний захист працівників, які вийдуть з „тіньового“ сектору економіки, зокрема, у випадках тимчасової непрацездатності, безробіття, допомоги при звільненні тощо, гарантують гідний розмір пенсії та збільшення надходжень до державного бюджету, пенсійного та інших страхових фондів.

Сьогодні також триває процес громадського обговорення проекту Закону України „Про зайнятість населення“, яким передбачено:

1) стимулювання роботодавців щодо створення нових робочих місць та щодо працевлаштування безробітніх на нові робочі місця;

2) створення умов для самозайнятості населення та підтримка підприємницької ініціативи (розширення можливостей організації підприємницької діяльності);

3) забезпечення молоді першим робочим місцем та запровадження стимулів для стажування студентів вузів та учнів ПТУ за фахом у роботодавця;

4) працевлаштування безробітніх під час реалізації державних цільових програм та інфраструктурних проектів.

Законопроект «Про зайнятість населення» оприлюднено, промисловцям і підприємцям треба долучитися до його обговорення.

Прийняття закону та його реалізація сприятиме поліпшенню ситуації на національному ринку праці, стимулюватиме роботодавців до створення нових робочих місць, поліпшить інвестиційний клімат у державі.

З боку міністерства триває робота щодо формування нормативної бази, яка даст можливість збільшити легальні доходи громадян, вплинути на їх пенсійне забезпечення в майбутньому, посилити соціальну захищеність. Реалізація таких ініціатив можлива лише за умови всебічної підтримки бізнесової спільноти, дотримання трудових і загальних прав наших громадян. Тому принципи СВБ мають бути інтегровані у всі аспекти діяльності компаній, стати світоглядом вітчизняного бізнесу.

У наших руках, щоб світ змінювався на краще

Гаспар Бергман, радник Координатора системи ООН в Україні

Одним з уроків ООН за останнє десятиріччя можна вважати наголос на важливості діалогу з бізнесом, заручення підтримкою бізнес-лідерів у всьому світі для досягнення цілей розвитку. Вже давно пройшли ті часи, коли бізнес та ООН дивилися один на одного з підозрою, як конкуренти. Сьогодні навпаки – співпрацюємо, шукаючи шляхи вирішення найбільш гострих економічних і соціальних проблем, у тому числі в Україні.

У 2000-му успішно стартувала та активно розвивається ініціатива Глобального договору, яка

покликана сприяти поширенню відповідальних практик ведення бізнесу та налагодженню партнерства. Понад 900 інституційних інвесторів та бізнес-груп, що розпоряджаються понад 30 млрд. дол. активів, вже впровадили принципи ООН, принципи відповідального інвестування. Понад 400 бізнес-шкіл у всьому світі і, зокрема, в Україні включили принципи сталого розвитку у навчальні програми, займаються їх дослідженням. Вже прийшло багато часу, відколи ООН заговорила про старий розвиток, це було 20 років тому під час саміту Землі в Ріо-де-Жанейро. В червні 2012 р. міжнародна спільнота, бізнес-лідери зберуться задля оцінки досянутого. Нам буде про що поговорити. У 1992 р. лише невелика частина компаній цікавилася ідеями сталого розвитку, сьогодні – тисячі компаній.

Однак корпоративна відповідальність як така досі не реалізована в повній мірі; концепція сталого розвитку, на жаль, не потрапила в бізнес-стратегії критичної маси компаній. Глибина залучення компаній так само не відповідає бажаному рівню. Цьому є декілька причин, які б я хотів коротко окреслити. Зокрема, постулат 70-тих, який полягає в тому, що місія бізнесу є саме бізнес та максимізація прибутку. Тут головне – зосередженість на прибутковості або навіть на короткостроковій прибутковості. Також існує парадигма лідерства як в державних політиках, так і в бізнесу у сенсі неготовності до діалогу, відмови дивитися на складні проблеми з нової точки зору. Звичайно, відбилися на динаміці відповідальних практик і складні фінансово-економічні умови.

Одним із головних факторів, на який ми нині звертаємо увагу, є недостатній рівень діалогу та партнерства між діловими колами та урядами всіх країн світу. Стє цілком очевидним той факт, що на сучасні загрози та виклики ні в Україні, ні будь-де бізнес або уряди не зможуть дати відповідь поодинці. Більш того, їх вирішення є важливим саме в тандемі. Глобальність проблем демонструє невідворотність такого тандему. Головне – усвідомити, що нині змінилися й традиційна роль держави, наприклад, у забезпеченні економічного зростання. Та й гарантування сплати податків, як максимізація прибутку вже не є єдиною роллю бізнесу. Надзвичайно важливо, що дискусія сьогодні відбувається щодо національної політики КСВ як постійного інструменту взаємодії між владою, бізнесом і суспільством. І також хотів зауважити, що такий діалог проходить саме у цьому році. Від імені представництва ООН в Україні хотів би запевнити, що ми готові максимально сприяти запровадженню механізмів та систем заохочення і поширення відповідальної поведінки бізнесу. Світ насправді змінюється, але тільки в наших руках, щоб він змінювався на краще.

Необхідно поєднання комерційних та соціальних ініціатив

Маріус Вісмантас, координатор програм Світового банку в Україні, Молдові та Білорусі

Кілька місяців тому Світовий банк ухвалив нову стратегію співпраці з Україною. Одним із напрямків цієї стратегії є розвиток приватного сектору, другим – впровадження соціальних ініціатив. Сутність корпоративної соціальної відповідальності полягає у вдалому поєднанні комерційних стратегій та соціальних ініціатив. На мою думку, дуже доцільно і на часі зазад говорити про СВБ в Україні, оскільки уряд також поставив собі за мету впровадження як комерційно

орієнтованих, так і соціальних цілей. Повністю погоджуюсь з вашою організацією, що дуже важливим є налагодження якомога глибшого діалогу з урядом, пошук спільніх підходів, поєднання комерційних, бізнесових і соціальних цілей.

Переконаний, що саме лідери або провідні представники бізнес-співтовариства, провідні промислові підприємства і мають бути лідерами з упровадження ініціатив з СВБ. Основним принципом роботи бізнесу в сучасному світі є не лише вироблення великого прибутку. Менеджери, власники розуміють, що головна ціль, окрім заробляння прибутку, це добробут компанії, добрачу її співробітників.

Звичайно, впровадження ініціатив з СВБ підприємствами в Україні залежить багато в чому і від політики уряду. В українському суспільстві дедалі ширше розгортається дискусія про те, який шлях має обрати український бізнес для реалізації завдань соціальної відповідальності, для побудови ефективного діалогу з суспільством і владними структурами. Світовий банк спостерігає за такою дискусією з великою зацікавленістю і бажає її учасникам ефективного результату.

Нельзя достичь успіха, не занимаясь соціальною ответственностью

Алексей Вадатурський, генеральний директор компанії «Нібулон»

Компанія «Нібулон» – це успішний проект на ринку України, лидер в аграрному секторі. Ми єдинственна аграрна компанія, яка підписала з налоговою службою меморандум о горизонтальному моніторинге. Однак, находимся на ринку більше 20-ти

лет, ми чисто інтуїтивно вистраївамо стратегію соціальної ответственности.

Почому ми до цьому пришли? Чтоби стати успішним в бізнесі, потрібно бути одним з найкращих підприємств у світі. Нельзя достичь успіху, якщо не займатися соціальною ответственностью. Тем більше наші обов'язки двойні – перед своїми сотрудниками та селянами. Не секрет, що для конкурентів в сфері АПК, потрібно начинати з відродження села.

Очень важна задача – менять общественное мнение. Сего дня в Украине успешность вызывает весьма неоднозначное отношение. Удачливые люди и бизнесмены не популярны, за ними тянутся шлейф подозрений, что они нажились как бы за счет других. Чтобы разрушить эти стереотипы, мы должны создавать вокруг себя среди социальной ответственности, иначе выжить практически невозможно. У чиновников мы тоже как враг, на нас «навешивают» все беды – то вывезли всю пшеницу, то спровоцировали подорожание хлеба. Это вынуждает нас ежедневно доказывать, что компания – социальная ответственная.

Что такое политика социальной ответственности для «Нібулона»? Прежде всего, это желание работать в Украине и инвестировать в отечественную экономику. Само инвестирование в экономику – колоссальный шаг, колоссальная ответственность бизнеса перед страной. Второе – это прозрачность бизнеса. И третье – создавать вокруг себя созидающую среду, работать с молодежью. Ежегодно «Нібулон» до 150 млн. дол. инвестирует в экономику. Каждый год до 150-200 молодых людей приходит в компанию, средний возраст работников – 34 года. Молодежь може привлечь современными технологиями, достижениями, позаимствовать у западных компаний первоклассное оборудование, технику, технологии, чем мы и занимаемся постоянно.

Кроме производственных задач, собственной конкурентоспособности, компания должна реализовывать параллельные проекты. Уже три года мы занимаемся возрождением Днепра как транспортной артерии Украины. Добиваемся, чтобы наша программа получила национальный статус, однако не получается, не можем получить поддержку центральных органов власти, хотя реализуем программу абсолютно самостоятельно и не просим ни копейки. «Нібулон» сам строит суда, проводит комплекс работ по углублению и очищению Днепра и других рек. Мы задались целью перевозить Днепром ежегодно 3 млн. тонн зерновых и освободить автодороги України от более чем 100 тыс. грузовиков. Это колоссальный, очень важный в экологическом смысле проект. В его финансировании принимает участие Европейский банк реконструкции и развития, Мировой банк. Наша компания поддерживается правительством Дании, Голландии, Америки, Норвегии, но не поддерживается правительством України. Нужно ли говорить, насколько актуально в Україніе принятие національної політики соціальної ответственности бізнесу!

Как сегодня чиновники понимают КСО? Если ты работаешь на территории, начни с перечисления єнної сумми в определенные фонды, соответствует это твоєї стратегії розвития или нет. Если перечислишь, будем с тобою разговаривать, если нет, ты нам в регіоне не нужен. Ми боремся с этой ситуацией и, слава Богу, не все губернаторы так мыслят.

В центральных органах власти бесполезно говорить об инвестициях и социальных проектах. Хочешь развиваться – развивайся, твоє личне дело. Ми ввели практику: вначале открываем в регіоне соціальні об'єкти, потім – промисловені. Поэтому

мы в глазах людей не бандиты, не спекулянты, которые мечтают взвинтить цену на хлеб, мы нормальные работодатели, которые строят экономику страны, решают социальные вопросы.

Все наши инвестиционные программы соответствуют требованиям международных финансовых институтов, проходят международный аудит и выдерживают высокие мировые нормы и стандарты социальной ответственности.

Мне приятно, что «Нібулон» – единственная украинская компания, которая в рамках продовольственной программы ООН поставляет продовольственное зерно в голодающие страны. Мешки с зерном, на котором наш логотип, попадают в отдаленные регионы, населенные пункты, где люди голодают. Так мы демонстрируем, что украинская компания является социально ответственной. Выиграть тендер в ООН – это значит попросить самую низкую цену за свое зерно, а вместе с тем в Украине это зерно нужно вырастить и приобрести, чтобы было выгодно аграриям. Даже не все первоклассные западные компании могут участвовать в таких тендерах. Когда Президент Украины В. Янукович был с официальным визитом в Йорданії, нашу компанію отметили среди компаний, которые являются партнерами йорданского правительства по поставкам зерна. Мне приятно, что два года назад Президент страны виступал в ООН, на ювілейном самміті, і с гордостью говорил, что Україна являється донором международной продовольственной программы. Однакон он не знал, что в это время по вине чиновников наши загруженні суда стояли, за деньги ООН мы не могли отправить зерно в голодающие страны.

Мы чрезвычайно ответственно относимся к тому, что делаем. Наши усилия сконцентрированы на новых школах и больницах, новых подходах и технологиях в контексте обучения детей и поддержке здоровья. Дети наших сотрудников должны получить современное образование, а люди – нормальную медицинскую помощь. 15% фонда заработной платы, а это примерно 150 млн. грн., мы перечисляем в подшефные учреждения.

У нас установлен определенный стандарт, мы работаем только напрямую и исключаем контакты с непонятными фондами, под чьей бы вывеской они не значились. Поэтому каждый сотрудник понимает, что от его усилий зависит не только его зарплата, но и благосостояние школы, где учится его ребенок, оснащение больницы, где он поправляет свое здоровье.

Какой должна быть роль государства в развитии социально ответственного бізнесу? Хочу дождіти до времен, когда государство перестанет угнетать бізнес, даст ему возможность свободно развиваться. Мечтаю о том, чтобы максимальные возможности для развития имел любой бізнес, без привязки к той или іншій політическій структуре.

Украинский предприниматель заслужил себе право спокойно ходить по улицам родного города, а не ездить в бронированных автомобилях и бояться. Одна часть этого вопроса – активная социальная ответственность самого бізнесу. Вторая – позиция государства, которое должно постоянно подчеркивать важность этического и социально ответственного поведения компаний, способствовать повышению репутации честного бізнеса, создавать ему вполне осiąзаемые материальные преференции. В этом и состоит суть національної політики КСО.

Міжнародний досвід національних політик з КСВ

Анна Данилюк, координатор мережі Глобального договору ООН в Україні

Вочевидь, Україна є не єдиною країною, яка переймається питанням відповідальності бізнесу. І не єдина, де цей діалог переходить в формалізовану форму. Назріла необхідність ухвалення національної політики з КСВ, її стратегії, програми її реалізації.

Відомо, що дуже багато представників реального сектору економіки, які не вивчали поняття КСВ у вузівському курсі, давно займаються нею на інтуїтивному, хоч і не системному рівні. Але дуже важливо, що КСВ для українського бізнесу ніколи не була чужою.

Основним документом, яким нині керується європейська спільнота, є Європейська стратегія з КСВ 2011 року. За Стратегією, КСВ є відповідальністю підприємства за свій вплив на суспільство. Впливи різноманітні – і соціальний, і екологічний, і діалог. Будь-яке підприємство, проводячи економічну діяльність, так чи інакше впливає на суспільство.

Для визначення КСВ має значення й національний контекст. Незважаючи на те, що поняття є міжнародним і інтуїтивно близьким для кожного бізнесу, тим не менше в українському контексті є кілька міфів, які хотілося б з часом розвіяти. КСВ в міжнародному розумінні – це не регуляторна політика або законодавчі норми, це не лише дотримання законодавства, а це крок понад тим, що зобов'язана компанія робити в рамках діючих законів. Часто КСВ пов'язують з великими західними компаніями. Але це не лише західноєвропейське поняття, воно практикується у всьому світі, тому Україна не є виключенням.

Існує міф, що КСВ дорого коштує, його можуть дозволити собі дуже успішні підприємства, у яких є окрім бюджеті для КСВ, піару. Абсолютно не так. Будь-яка компанія може доклади зусиль, щоб її продукти і послуги мали мінімальний негативний вплив на навколошнє середовище і були соціально корисними. Багато хто в Україні вважає, що КСВ – це лише благодійність, яка є лише певним елементом КСВ, але не визначальним.

КСВ – це добровільна діяльність, яка ніяк не пов'язана з регуляторною політикою, проте є альтернативою державному запровадженню соціальних функцій. Бізнес робить щось додатково до того, що робить держава. Держава повинна робити своє і не намагатися, щоб її функції виконав бізнес. Однак це дві не ізольовані між собою групи, на їх співпраці і формувалася КСВ. І навіть у найбільш розвинених демократичних країнах уряд досить активно просуває КСВ, розуміючи важливість даного діалогу.

Дещо про міжнародний контекст та історичну перспективу. В Данії та Великобританії у 80-90 рр. був високий рівень безробіття та соціальна нерівність. Виникли ініціативи залучити бізнес до спільнога виршення проблем разом з державою. Досить цікаво була ініційована прем'єр-міністром Данії кампанія «Це усіх нас стосується». Датська влада чітко висловила позицію: самостійно питання працевлаштування соціально вразливих груп, підготовки нових кадрів вона вирішити не може, тому пропонує бізнес-лідерам долучитися.

Наступний період, починаючи з 90-х і до сьогоднішнього дня, означений в розвинутих країнах фактором конкурентоспроможності. Європа, розуміючи своє місце на мапі, щоб бути конкурентоспроможною в умовах світової економіки, визнала КСВ фактором зростаючої успішності та можливості вивести економіку на новий рівень.

Є дві моделі партнерства між бізнесом і державою. Перша – це схвалення або сприяння, друга – партнерство. Різниця досить умовна. У рамках першої моделі, наприклад, при уряді Великобританії є державні посадовці з КСВ. Вони займаються створенням м'яких регуляторних механізмів, поширенням найкращих практик, залученням малого і середнього бізнесу.

Партнерство – це конкретне використання фіiscalьних і регуляторних механізмів, тобто створення певних ринкових стимулів для підприємств, які виводять КСВ на високий рівень. Участь держави тут більша, на розвиток даної концепції витрачаються державні кошти.

У Бельгії, Німеччині, Великобританії пенсійні фонди – а в старійчій Європі такі фонди управляють значною кількістю активів – звітувати щодо врахування соціальних, екологічних індикаторів в інвестиційних рішеннях. Існує механізм «Прозвітуй або поясни». Держава не примушує, не застосовує регуляторних заходів, лише просить компанії готовувати нефінансову звітність. Ще один із механізмів – соціальне маркування. На продуктах чи послугах, які вважаються соціально значими та при виробленні яких були застосовані високі соціальні та екологічні критерії, держава дозволяє компаніям використовувати соціальне маркування.

Існує Стратегія Європейського союзу з КСВ 2011-2014 рр., хоча цими питаннями Євросоюз переймався ще з 90-х рр. Політика «Європа 2020: стратегія розумного, сталого та всеохоплюючого зросту» сприяє конкурентоспроможності, соціальній рівності і ефективному використанню природних ресурсів. КСВ вбачається одним із факторів сталого розвитку. Цікаво, що в цьому документі зафіксовано: стратегія покликана сприяти інтересам компаній. Тобто, КСВ має бути вигідною перш за все для компаній. Зрозуміло: якщо дії вигідні для компанії, вони неминуче будуть вигідні для суспільства, щоправда, за однієї умови – наявності діалогу між ними. Для компаній тут криються можливості росту. Зафіксована мета – досягти показника працевлаштування до 75%, і КСВ тут є одним із важливих факторів.

Роль урядів у цьому документі полягає у створенні «добровільних механізмів публічної політики і, де необхідно, додаткових регуляторних механізмів для підвищення прозорості, створення ринкових стимулів для відповідальної поведінки та забезпечення корпоративної підзвітності». Що передбачають уряди для просування даної стратегії? Додаткові регуляторні механізми, заходи з підвищення прозорості. Важливий момент – створення ринкових стимулів.

З 27 країн ЄС національні політики з КСВ присутні у 15-ти. Якщо немає поняття «національна політика», обов'язково існують неписані кодекси поведінки бізнесу, виконання яких держава всіляко стимулює. Це стосується дотримання прав людини, невикористання дитячої праці тощо. Як альтернатива національним політикам з КСВ існують стратегії сталого розвитку. Вони функціонують в Кореї, Австралії, де прописані аспекти сприяння відповідальному бізнесу.

Стосовно української концепції Стратегії соціально відповідального бізнесу. По-перше, чим

сприянні СВБ. Існує навіть міжнародний тиск на країни, щоб вони розробляли політику КСВ. Але головне – це вигідно бізнесу, оскільки сприяє сталому розвитку компанії, організації та країни в цілому.

В рамках консультивативної ради при Комітеті ВРУ з питань промислової і регуляторної політики ми розробили проект концепції Національної стратегії з СВБ. Працювали 40 структур, у тому числі – органи державної влади, громадські організації, бізнес.

Нині вкрай необхідно визначення створення соціальної відповідальності у національних програмних документах. Цього потребує важливість формування єдиного підходу до розуміння соціальної відповідальності групами заінтересованих сторін. На жаль, сьогодні виникають неадекватні, навіть спекулятивні ситуації. Так, у ВРУ було зареєстровано законопроект, у назві якого йшлося про соціальну відповідальність бізнесу, а зміст стосувався податку на розкіш для фізичних осіб. Ми чуємо, що часто регіональні органи влади звертаються до бізнесу таким чином: «Ви соціально відповідальна компанія? Допомагайте благоустрою, ремонту доріг, переховуйте кошти у відповідні «добровільні» фонди! Однак відомо, що КСВ – це добровільна справа, яка має бути вигідна бізнесу.

Наступне завдання – підвищення конкурентоспроможності України. Ми оцінили стан семи сфер, за якими розраховується індекс конкурентоспроможності країни – це освіта, охорона здоров'я, демографія, трудові відносини тощо, і сьогодні бачимо, що у бізнесу є дуже гарні практики, він може зробити значний внесок у підвищення конкурентоспроможності країни.

Ще одним завданням національної політики є розвиток процесів ділового удосконалення підприємств, організацій і установ.

На що має бути спрямована стратегія розвитку СВБ та програма її реалізації? Це організаційні та нормативні умови розвитку СВБ, розвиток можливостей та компетенцій бізнес-організацій, підтримка у реалізації СВБ, підвищення обізнаності щодо СВБ серед різних груп заінтересованих осіб.

Отже, про організаційні та нормативні умови розвитку СВБ. Ми вважаємо за необхідне створення робочої групи, куди б увійшли різні міністерства для доопрацювання національної стратегії розвитку СВБ і розробки програми її імплементації. Програму ми би хотіли розробити разом. Нормативна база потрібна з метою впровадження екологічного та соціального маркування, стимулювання поширення нефінансових звітів. Необхідно щорічно проводити бізнес-конкурс з тематики СВБ та створити майданчик, на якому влада малих міст могла б обмінюватися практиками в сфері СВБ.

Треба створити платформу для обміну досвідом, позитивними практиками, яка б сприяла покращенню корпоративного управління та поширенню стратегії СВБ на українських підприємствах, у тому числі на державних, допомагала б підготовці фахівців за кваліфікацією «менеджер СВБ». На часі – організація єдиного портalu СВБ, проведення на державному рівні освітніх заходів, інформаційних кампаній, підвищення рівня обізнаності про СВБ серед державних службовців. Необхідно розробити програму реформування органів влади та місцевого самоврядування та проводити щорічні парламентські слухання щодо реалізації СВБ в Україні.

В нашій концепції ми окреслили й довгострокові цілі впровадження стратегії. Це забезпечення сталого розвитку країни, підвищення її конкурентоспроможності, прискорення інтеграції до європейського простору та активізація інноваційних процесів в Україні.

Тому творімо майбутнє!

більше поширюватимуться кращі практики КСВ, тим більша кількість учасників ринку долучиться до відповідальної поведінки. По-друге – це підвищення довіри до бізнесу. І по-третє – створення ринкових стимулів. Є цілий пласт питань – державні закупівлі, які компанії повинні використовувати, щоб надавати соціальні послуги; інвестиційна політика; стимулювання нефінансової звітності.

Незважаючи на те, що бізнес має одні функції, а держава інші, вони – пов'язані. Такий взаємозв'язок є логічним і неминучим. Але добровільність, яка є ключовим принципом КСВ, не може бути ефективною без підтримки держави, без створення сприятливого середовища для таких відповідальних практик. Саме тому вважаємо: ухвалення національної політики з КСВ є дуже вчасним. Її необхідно доопрацювати й приняти.

Національна політика з КСВ в Україні: сутність, рекомендації, дії

Марина Саприкіна, голова правління Центру «Розвиток КСВ»

Два дні тому відбулася конференція, де брав участь заступник голови національного банку Польщі. Я запитала у нього, що бізнес повинен робити для розвитку країни. Він сказав, на мій погляд, дуже мудре слова – думати про майбутнє, бо сьогодні вже історія. От сьогодні ми й думаємо про майбутнє.

Я би зараз хотіла звернутися до урядових представників. Розуміючи, що КСВ – справа добровільна, уряд підписався під тим, щоб розробити національну політику з СВБ. У минулому році була запроваджена ініціатива «Відкритий уряд», 38 країн на генеральній асамблей ООН підписали відповідну декларацію. Головною метою ініціативи є виконання урядами зобов'язань щодо прозорості державного управління. І сьогодні кожна країна-підписант, включаючи Україну, повинна розробити план дій задля вирішення 5 завдань: якості публічних послуг, доброчесності, ефективного управління, безпеки в державі і того, про що ми сьогодні говоримо, – підвищення корпоративної відповідальності. Необхідні ефективні заходи у таких сферах, як охорона довкілля, боротьба з корупцією, захист прав споживачів та залучення громадян до державного управління.

Ми подали наші рекомендації щодо включення нашої концепції стратегії до плану дій уряду і маємо надію: це звернення буде поштовхом до того, щоб КСВ стала пріоритетом держави.

Для чого необхідна державна політика КСВ? Сьогодні поширені практики співпраці урядів і бізнесу у

Необходими показатели оценки качества жизни

Сергей Чернышов, президент компании «Лемма»

Мое предложение состоит в том, чтобы при оценке эффективности КСО обратиться к такому показателю, как качество жизни. Наиболее близкое понятие – это индекс человеческого развития ООН. Он был разработан в 90 году и 20 лет используется в ежегодном подсчете развития человеческого потенциала как альтернативный показатель прогресса. Если посмотреть отчет о человеческом развитии за 2011 год, мы найдем Украину на 76 месте. Есть ли методика оценки внутри страны, в регионах? Пока нет. Есть спорные варианты, разные примеры.

В России показатель качества жизни используется очень активно, есть много методик и опыт практического внедрения этих методик, в частности, методика Айвазяна. Предлагаю записать в программу реализации национальной стратегии социальной ответственности бизнеса в Украине базовые расчетные показатели оценки качества жизни. Диапазон оценочных значений должен утверждаться на определенный период, и он должен быть исчисляемой величиной. Тогда мы можем говорить о том, что конкретно получает каждый человек в рамках программ КСО. Выделить эти показатели, получить их в дифференцированном виде, создать программу по содействию управлеченческим решениям, влиять на логику подготовки управлеченческих решений как на региональном, так и на центральном уровне, дать индикаторы для конкретных руководителей предприятий – вот составляющие этого показателя. Когда показатель будет исчисляемый, каждый элемент матрицы будет на своем месте. Мы можем применить математику корректно к реальной оценке качества жизни, эффективности программ КСО в соответствии с национальной стратегией.

Мы как компания пытаемся на своем уровне решить этот вопрос. Завоевали первое место среди компаний финансового сектора по версии журнала «Гвардия» в 2009 году. От Центра КСО в 2010 году получили приз за лучший проект потенциального развития – проект электронного протокола лечения. Очевидно, что один из показателей качества жизни – это доступность и уровень медицины. В каком состоянии находится медицина? А в непонятном, потому что нет обратной связи, нет настоящей статистики, которая бы показывала доступность услуг и уровень их качества. Статистика Минздрава несовершенна, она устарела. Только персонифицированный учет на базе электронного протокола лечения, который привязан к конкретному человеку, позволит решить вопрос сохранения качества обслуживания, исключить несправедливое распределение бюджетов между территориями.

Предлагаю включить в резолюцию предложение о введении понятия вычисляемого показателя качества жизни на определенный период и на базе этого показателя внутри страны оценивать эффективность действий власти. Сегодняшняя нормативная база позволяет это сделать, особенно после внедрения в стране бесплатного центра сертификации электронных ключей и закона о защите персональных данных.

ЗВЕРНЕНИЯ учасників конференції «Національна політика з соціальної відповідальності бізнесу як дієвий інструмент діалогу влади, бізнесу та суспільства» до громадських організацій, об'єднань ділового спільноти, Кабінету Міністрів України

м. Київ

20 квітня 2012 р.

Учасники конференції наголошують на високій суспільно-економічній значущості соціальної відповідальності бізнесу (СВБ), її значному впливі на суспільство та навколоінше середовище. СВБ є важливим чинником підвищення конкурентоспроможності національної економіки, зростання ефективності діяльності компаній та покращення їхньої репутації, підвищення довіри громадян до бізнесу, вирівнювання економічних і соціальних диспропорцій сталого розвитку суспільства і держави.

Розвиток соціальної відповідальності бізнесу сприяє успішній інтеграції України в світовий простір, утвердженню в країні європейських стандартів життя та рівня добробуту населення, залученню в національну економіку іноземних інвестицій, новітніх технологій та управлінського досвіду.

З огляду на представлену інформацію про успішний досвід українських компаній та університетів з СВБ, світові і національні приклади розробки національних політик з розвитку соціальної відповідальності, констатуючи значне поширення останнім часом цього явища в світі і країні зокрема, учасники конференції висловлюють впевненість, що питаннями розвитку СВБ мають перейматися не лише самі компанії, громадські об'єднання ділового спільноти, експертні й міжнародні організації, але й органи державної влади, як це робиться в багатьох країн світу. Саме тому ми підтримуємо підготовку Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні і наполягаємо на необхідності опрацювання державної програми підтримки і стимулування СВБ.

В Україні має існувати єдина державна політика щодо розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Підтримка держави для СВБ необхідна як для підкреслення важливості етичної і соціально відповідальної поведінки компаній, просування кращих практик вітчизняних компаній в країні та за кордоном, так і для підвищення престижності досконаліших організацій і процесів безперервного системного вдосконалення.

Допомога держави буде надзвичайно слушною у справі підвищення обізнаності щодо СВБ, проведення досліджень у цій сфері, включення СВБ у навчальний процес університетів та бізнес-шкіл, поширення стандартів та систем управління СВБ. Державні органи повинні розробити стимули для впровадження КСВ компаніями та організаціями, заохочення і сприяння розвитку нефінансової звітності, забезпечити необхідну системність та координацію дій.

У той же час залучення держави у системну роботу українських компаній з упровадження СВБ не має піддати сумніву принцип добровільності.

Учасники конференції наголошують на необхідності ухвалення Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні і створені робочої групи із залученням представників бізнес-спільноти, академічних установ та громадських організацій з метою доопрацювання проекту Національної стратегії соціальної відповідальності та розробки програмами її реалізації.

Після закінчення зазначененої роботи просимо КМУ затвердити Національну стратегію соціальної відповідальності бізнесу та Програму її виконання як документи, які мають надзвичайне значення для соціально-економічного життя країни, її позиціонування у процесах світової, європейської інтеграції, відповідального ставлення до проблем суспільства і навколоіншого середовища, а також партнерства, добробуту, суспільного ладу та миру.

підготувавши звіт уже відповідно до вимог міжнародного стандарту GRI - і це стало якісним ривком і в підготовці, і в сприйнятті звітності з КСВ.

Я хотіла зазначити, що надзвичайно цікавими і повчальними для компанії є процес підготовки звіту та його публікація з отриманням зворотного зв'язку. Підготовка звіту - це багатомісячний процес збору, обробки, консолідації даних про низку проектів різних департаментів, який перетворюється на так званий внутрішній аудит, результати якого дозволяють корегувати стратегію, виявляти слабкі місця, ставити цілі більш чітко. Підготовка звіту вчить формулювати якісні результати проектів і описувати кількісні показники.

Розповім про етапи підготовки детальніше.

Почати потрібно з вивчення стандарту, визначення кордонів звітності, виявлення суттєвих тем і показників, рівня розкриття інформації. Часто на цьому етапі доводиться рахувати і описувати те, що ніхто ще не рахував і не описував. Саме це і робить процес підготовки звіту захоплюючим! Правий був Френсіс Бекон, коли говорив, що найбільш корисно в діянні те, що найбільш істинно в пізнанні. На наступному етапі визначається склад Керівного Комітету - на відміну від тих співробітників, яких залучено до підготовки даних для звіту, ці люди мають комплексне розуміння про нефінансову звітність та вимоги до неї, вносять пропозиції щодо змісту, координують процес збору інформації у своїх підрозділах.

Далі я готову скелет звіту - переглядаючи безліч інформаційних матеріалів за минулій рік, у тому числі власні заготовки, які роблю протягом року, я накидаю теми по розділах звіту. Наступний етап - інтерв'ю. Я зустрічаюся з кожним з учасників Комітету, і ми опрацьовуємо зміст того чи іншого розділу звіту, згадуємо важливі, видаляємо зайні.

Наступний крок - підготовка змісту, доповнення скелета «м'ясом». Будьте готові до того, що час, передбачений для цього етапу, доведеться збільшити вдвічі. Будьте також готові до того, що надану вам інформацію потрібно буде перевіряти, уточнювати, доповнювати - на це піде багато часу, ви можете зустріти опір - мало хто любить додаткові запитання. Крім опису проектів і досягнень, важливо окреслити зони розвитку: де компанія незадоволена показниками, які цілі ставить на наступний період. Також важливо, презентуючи програми КСВ, пояснювати їх: навіщо компанія реалізує той чи інший проект, як він вписується в загальну стратегію, як пов'язаний з діяльністю компанії, яким чином впливає на стійкість розвитку компанії, учасників проекту, країни в цілому.

Коли інформація по всіх розділах скомпонована, настає процес ретельної перевірки даних. На цьому етапі я залучаю фахівців відділу з питань сталого розвитку. Мені пощастило, в моїй компанії є люди, які знають все про нефінансову звітність і мають досвід верифікації такої звітності. Їх каверзні питання і професійні коментарі ускладнюють мені життя - і роблять звіт краще.

Після цього етапу - вичитка та переклад, а паралельно уточнення даних, обговорення сенситивних моментів. Крім цього, я намагається показати звіт «стороннім», непричетним до процесу підготовки людям, прошу почитати звіт і запитую, де інформація незрозуміла, що саме неясно. Завершальний етап - це дизайн і верстка. Тут теж потрібно виділити час із запасом, тому що підготовлених фотоматеріалів може виявитися недостатньо, вони можуть бути недостатньо якісними з точки зору дизайнера, таблиці і діаграми доводиться підганяти під потрібний формат.

Публікація звіту - ще не фінал, а черговий етап. Дуже важливо продумати канали комунікації таким чином, щоб звіт потрапив у поле уваги читача - зацікавленого і того, кого компанія хоче зацікавити. Адже соціальний звіт компанії - місткий, цінний і поки що новий інструмент комунікації, який сприймається далеко неоднозначно.

Для нашої компанії пріоритетними стейкхолдерами є співробітники, саме цим багато в чому визначається зміст і формат звіту. Ініціативи для співробітників, проекти з залученням співробітників - основа стратегії корпоративної відповідальності та, як наслідок, звітності нашої компанії. Тому зі сторінок звіту ми намагаємося дати комплексну картину КСВ проектів року і віддати належне партнерам і співробітникам, професіоналізм і добра воля яких стали змістом проектів компанії, спрямованих на розвиток, освіту та оздоровлення суспільства.

Зворотний зв'язок є важливим і непростим етапом. Як говорив Дені Дідро: «Істина любить критику, від неї вона тільки виграє, брехня боїться критики, бо програє від неї». Після випуску першого звіту ми розробили опитувальник, який просимо заповнити як зовнішніх, так і внутрішніх стейкхолдерів. Відповіді ретельно аналізуються членами Комітету та приймаються до уваги при підготовці наступного звіту. Чесно кажучи, зворотного зв'язку в попередні роки було недостатньо. Звіт з КСВ - явище нове, незвичне для більшості, тому доводиться бути трохи нав'язливими, пропонуючи його до уваги і вимагаючи коментарів. Позитивним став досвід поточного року - ми активізували збір зворотного зв'язку, організувавши зустріч стейкхолдерів. На зустріч були запрошені представники бізнесу, НДО, молодіжної організації, академічних кіл. Діалог зі стейкхолдерами був надзвичайно конструктивним і дав безліч ідей і коментарів, які допоможуть зробити наступний звіт більш цікавим, змістовним, корисним. Дослідження думки співробітників цього року ще не завершено, але вже очевидно, що кількість респондентів, а значить, читачів звіту, значно перевищить показники минулого року.

Підсумовуючи, варто зазначити, що підготовка нефінансового звіту є процесом складним навіть для невеликої компанії, але яким би складним він не був - результат вартий витрачених ресурсів. До переваг, які на сьогоднішній день ми вже можемо відчути, відносяться: встановлення більш довірливих взаємин з персоналом, відкритість по відношенню до ринку, зміщення репутації, підвищення пізнаваності бренду, а також розширення зони впливу. Нам є чим пишатися, і ми чітко розуміємо, що як потрібно удооконалити - і в програмі КСВ, і в звітності. «Бути не крашими за інших, а крашими за себе вчорашнього» - під таким гаслом ми продовжуємо нашу роботу.

Прийняті зміни до Податкового кодексу. Чи востаннє?

Юлія Дроговоз, директор департаменту УСПП
з питань економічної політики

24 травня 2012 року Верховною Радою України був прийнятий у другому читанні Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо уドосконалення деяких податкових норм» (реєстраційний номер законопроекту 9661-д) – далі Закон.

Цей Закон є комплексним. Він врегульовав багато норм податкового законодавства, які давали підстави для неоднозначного тлумачення, ускладнювали процедури адміністрування податків, створювали перешкоди для реалізації платниками податків своїх прав.

Зняті будь-які обмеження щодо реалізації особою права на добровільну реєстрацію платником ПДВ, на чому постійно наполягав бізнес та громадськість. УСПП неодноразово пропонував зняти ці обмеження або – виключно в якості компромісної норми – розширити право на добровільну реєстрацію. Остання пропозиція була врахована у серпневих змінах до Податкового кодексу України (Закон України від 07.07.2011 р. № 3609-VI).

Більш чітко визначено коло осіб, які є платниками ПДВ, що застосовують спрощену систему оподаткування. Чітко регламентовано право платників єдиного податку на реєстрацію платниками ПДВ.

Обмежено кількість осіб, на яких чинними податковими нормами розповсюджується вимога щодо визначення бази оподаткування операцій з постачання товарів, ввезених на митну територію України, на рівні, що не нижчий митної вартості таких товарів у разі їх подальшого продажу на внутрішньому ринку. Змінами, запропонованими Законом, пропонується застосовувати цю норму тільки відносно імпортерів. УСПП теж вносив аналогічні пропозиції, але до іншої норми Податкового кодексу України (яка регулює правила визначення звичайної ціни), що на сьогоднішній день не знайшло підтримки.

Розширені межі для визначення суми бюджетного відшкодування внаслідок врахування у її розрахунку суми податку, фактично сплаченої не тільки у попередніх, але і у звітному податковому періоді.

Більш чітко визначені умови фінансового лізингу.

Уточнене поняття розміщення відходів, що скасовує множинне тлумачення чинної норми, включає підґрунтя для такого роду конфліктів між платниками податків з контролюючими органами.

Уточнені критерії для автоматичного відшкодування ПДВ в частині визначення середньооблікової кількості працівників за методикою, затвердженою центральним органом у галузі статистики, скорочений період для визначення суми розбіжностей між податковим кредитом і податковими зобов'язаннями, що розширює межі для отримання права на автоматичне відшкодування. Але при цьому запроваджується ще один критерій для великих платників податків, який дає їм право на автоматичне бюджетне відшкодування, – це відсутність факту декларування податкових збитків за підсумками останнього податкового року.

Запроваджені електронні податкові накладні. Скорочено термін реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі з 20 до 15 календарних днів. Урегульований ряд посередницьких операцій (у сфері надання туристичних послуг, комісійного продажу квитків).

Питання надання платниками податків пояснень під час проведення перевірок перенесено з категорії обов'язків платників податків до категорії його прав. Тепер податковий орган не матиме права вимагати такі пояснення.

Запроваджено право платників податків на самостійне відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, та умови реалізації такого права. Більш чітко прописані умови реалізації права податкових органів на проведення невідізної документальної перевірки.

Врегульоване оподаткування податком на прибуток деяких операцій, пов'язаних з корпоративними правами, при здійсненні процедур ліквідації юридичної особи. Обмежено право податкової застави на майно платника податків у разі, якщо сума податкового боргу є меншою ніж 340 грн.

Запроваджено нові процедури прийняття органом державної податкової служби податкового повідомлення-рішення за результатами проведення перевірок платника податків не за його основним місцем обліку. Порядок оподаткування операцій продажу іноземної валюти приведений до правил бухгалтерського обліку.

Строк надання органом державної податкової служби свідоцства про реєстрацію особи платником ПДВ скорочений з 10 до 5 робочих днів. Передбачено право платників єдиного податку на добровільний перехід з однієї групи платників єдиного податку в іншу, на чому раніше наполягав УСПП.

Обмежене право податкових органів на застосування до платників єдиного податку штрафних санкцій в цілому ряді випадків – унаслідок виникнення податкового боргу в результаті зарахування єдиного податку на інші бюджетні рахунки в січні-лютому 2011 року та січні 2012 року, внаслідок порушень, допущених платниками єдиного податку в 2012 році тощо.

При цьому в Законі є речі, які промисловопідприємницька спільнота не схвалює. Так, присутні ресурсні норми, які націлені виключно на поповнення державного бюджету, – наприклад, норма, що стосується більш повільного перенесення податкових збитків, що утворилися станом на 1 січня 2012 року, з поділенням їх на чотири роки по 25 % кожного року для платників податків із доходом, що перевищує 1 млн. грн. Запропонована Законом редакція не дає платникам податків 100 % гарантії позитивного рішення проблем, пов'язаних із зарахуванням податкових збитків 2010 року, не погашених станом на 1 квітня 2011 року, у складі витрат другого кварталу 2011 року та витрат всіх наступних податкових звітних періодів. Але запровадження обмежень на перенесення податкових збитків на 2012 рік та наступні три роки може стати так званим компромісним рішенням щодо збитків 2010 року за

умови, що податкові органи відкличуєть свої податкові повідомлення-рішення або скарги до суду. Остаточний висновок може бути зроблений тільки після впровадження переходних положень до пункту 150.1 статті 150 Податкового кодексу України в новій редакції та аналізу практики застосування цієї норми органами державної податкової служби.

До законопроекту за реєстраційним номером 9661-д від народного депутата Кінаха А.К. було внесено 26 пропозицій та поправок. Вони надійшли від Економічної ради УСПП, галузевих асоціацій, громадських організацій. З наших пропозицій враховано близько 50 %.

Але в УСПП не сидять склавши руки, робота з доопрацювання та узгодження з ДПС та Міністерством фінансів України певних пропозицій триває. Йдеться про процедури анулювання реєстрації осіб як платників податків, порядок відображення в податковому обліку витрат на ремонти та інші поліпшення основних засобів, врегулювання комісійних операцій.

Крім того, в Законі враховані такі пропозиції народного депутата А.К. Кінаха:

1. «загальна податкова консультація» може бути надана за допомогою Інтернет-ресурсів;
2. знято обмеження для застосування спрощеної системи оподаткування з осіб, що здійснюють кур'єрську діяльність та діяльність у сфері зв'язку, яка не підлягає ліцензуванню;
3. частково враховані пропозиції, що стосувались порядку відображення податкового кредиту у разі здійснення неоподатковуваних операцій, але вважаємо, що питання перерозподілу податкового кредиту підлягають подальшому доопрацюванню;
4. частково враховані пропозиції щодо врегулювання питання збереження права на податковий кредит у разі зміни напрямку використання товарів, робіт, послуг, необоротних активів (зі складу невиробничих до складу виробничих);
5. врегульовані питання, пов'язані з оподаткуванням податку на прибуток/єдиним податком доходів, отриманих при погашенні заборгованості перед платником податків за товари, роботи, послуги, що виникала при застосуванні іншої системи оподаткування, та не оподатковуваних податком на прибуток/єдиним податком. На сьогоднішній день порядок оподаткування цих операцій взагалі не регламентовані нормами Податкового кодексу України.
6. уточнений порядок надання платниками податків заперечення на акт перевірки, складання якого здійснюється органом державної податкової служби не за основним місцем обліку такого платника податків.

На жаль, не були враховані пропозиції щодо визначення місця поставки послуг оренди транспортних засобів, які б провели практику оподаткування відповідно до Директив ЄС.

Вважаючи покращення податкових норм у тому числі й свою заслугою, в УСПП усвідомлюють, що Податковий кодекс є далекий від досконалості. Робота над покращенням підприємницького клімату, зменшенням податкового навантаження, спрощенням адміністрування податків триває.

До Дня сім'ї УСПП долучився до організації сімейного свята краси і моди «Солодкі історії».

Триває конференція «Національна політика з соціальної відповідальності бізнесу як дієвий інструмент діалогу влади, бізнесу та суспільства».

Меморандум про партнерство підписали президент УСПП Анатолій Кінах та президент Американської торгової палати в Україні Хорхе Зукоскі.

Серед наших гостей – представники науки та освіти.

Учасники конференції дійшли згоди, що стратегію СВБ в Україні необхідно затвердити на державному рівні.

У Луцьку відбувся Українсько-польський форум партнерства

Президент УСПП Анатолій Кінах відвідав регіональне відділення Союзу у Волинській області.

В цехах корпорації «Богдан».

На ПАТ "Ічнянський молочно-консервний комбінат" в Чернігівській області відкриті нові виробничі потужності.

Перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров вручає керівнику «Gridin's Group» Олександру Грідину відзнаку УСПП.

Складено План першочергових заходів із реалізації договору про співробітництво між УСПП та Національною академією правових наук України і Національним університетом «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Президент УСПП Анатолій Кінах, ректор академії Василь Тацій, віце-президент УСПП Василь Крутов.

Перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров взяв участь в обговоренні нових можливостей співпраці Держмитслужби України з бізнесом після введення в дію нового Митного кодексу.

Молочники та переробники працюватимуть пліч-о-пліч

В умовах стрімкого зростання в світі попиту на продовольство, в тому числі — якісну молочну продукцію, Україна — потужна аграрна держава — має всі шанси змінити свої позиції на міжнародних продовольчих ринках. Сприятиме розкриття потенціалу українського АПК впровадженням нових форм державно-приватного партнерства, сільськогосподарської співпраці та кооперації. У цьому, зокрема, переконані учасники конференції «Розвиток переробної промисловості і сільськогосподарських підприємств: конкурентоспроможність продукції, добробут селян», що була проведена УСПП на початку червня в м. Ічня Чернігівської області.

На думку президента УСПП, народного депутата України Анатолія Кінха, в умовах поглибленої інтеграції України в європейський, світовий економічний простір, загострення конкуренції на міжнародних ринках та стрімкого зростання попиту на продовольчі ресурси, ефективна реалізація аграрного потенціалу нашої держави набуває загальнонаціонального, стратегічного значення. «Нині Україна, спираючись на системний та високопрофесійну державну політику, має шанс бути потужним суб'єктом світових продовольчих ринків», — переконаний він.

Між тим, ситуація в молочній галузі України складна. Основними виробниками нині стали індивідуальні господарства селянина. Частка молока, що її виробляють у селянських подвір'ях, становить 75% загального обсягу виробництва, а в частині західних та південно-західних регіонів вона сягає 90%. Практика дрібнотоварного виробництва, коли в господарстві утримують одну-две корови, поставила перед молокопереробними підприємствами гостру проблему якісної сировини.

Аби ситуацію на ринку молока змінити на краще, окрім молокопереробні підприємства розпочали власні інвестиційні проекти, спрямовані на збільшення виробництва молока і поліпшення його якості. У селах створюють спеціалізовані пункти для збирання молока, облаштовані холодильними установками та приладами для контролю його якості, розпочато роботи з поліпшення генетичного потенціалу корів. Однак такі проекти виправдовують себе лише при наявності гарантованого, з добре організованим інфраструктурою, збуту продукту, розташуванні поблизу сучасного підприємства переробної промисловості.

Цілком очевидно, що для стабільного забезпечення молокопереробних підприємств якісною сировиною треба створювати спеціалізовані високорентабельні сільськогосподарські підприємства, де технологія виробництва відповідає європейському рівню та забезпечується отриманням високоякісного молока за помірними цінами.

На Чернігівщині існує позитивний досвід співпраці малих та середніх господарств з переробною промисловістю. Кілька років тому УСПП спільно зі своїм партнером — групою компаній «Профіант» започаткував у Чернігівській області пілотний проект з розвитку сільськогосподарської виробничої кооперації. Повіривши в менеджерів цієї компанії, Союз у складні кризові часи (2008-2009 рр.) допоміг молодим підприємцям отримати кредитні кошти на будівництво нового молокопереробного заводу та розвиток власної інфраструктури збирання молока. Нині ця модель співпраці дає змогу Ічнянському молочно-консервному комбінату, що входить до групи компаній «Профіант», напряму закупати у малих, середніх і великих фермерських господарств велику кількість сировини з відмінною якістю, і на цій основі виготовляти конкурентоздатну не тільки на внутрішньому, але й на зовнішніх ринках молочну продукцію.

За словами голови Чернігівської обласної державної адміністрації Володимира Хоменка, реалізація таких інвестиційних проектів дуже важлива для розвитку сільських територій області. «Для нас це не лише створення нових робочих місць. Реалізація проектів від поля через переробку промисловість до кінцевого споживача — як реперна точка, як маячок, який дає сигнал інвестору, що в Чернігівській області можна працювати, що сюди цікаво і безпечно вкладати капітал», — каже губернатор Чернігівщини.

В УСПП впевнені: цей досвід потребує подальшого розвитку. Його варто взяти на озброєння і поширити Україною. Також потрібно врахувати, що утримання корів у фермерських, сімейних та особистих селянських господарствах на даний час дає можливість вирішити питання самозайнятості сільських родин з отриманням ними постійних доходів, розв'язати ряд соціальних питань територій. Ключову роль у цьому процесі має зіграти держава, до якої учасники конференції — УСПП, Українська аграрна конфедерація, Чернігівська обласна державна адміністрація — звернулися з пропозицією розробити та затвердити Державну програму з підтримки дрібнотоварного сільськогосподарського товарищества, інтегрованого в переробну промисловість.

Об'єднання можливостей держави зі всіма її повноваженнями, вважає президент УСПП А. Кінах, досвіду, вміння й таланту промисловців і підприємців виробляти конкурентоспроможну продукцію, створювати робочі місця і забезпечувати своєчасні надходження до бюджету на сьогодні є найефективнішим варіантом державно-приватного партнерства.

Реалізація державної Програми, впевнені в УСПП, стане своєрідною інвестицією у відродження українського села, оновлення його соціальної сфери, інфраструктури та вирішення проблематики зайнятості.

Програма має бути розроблена на основі кращого міжнародного досвіду спільними зусиллями влади і

бізнесу, містити зобов'язання держави і реального сектору економіки. Держава на центральному рівні має забезпечувати підприємцям рівноправні умови конкуренції, створювати необхідні стимули, сприяти експорту української молочної продукції, надавати кредитну підтримку малим та середнім господарствам тощо.

На регіональному рівні, в залежності від специфіки краю, мають бути запропоновані такі моделі організаційно-правової діяльності дрібних виробників молока, які б дозволили збільшити їх доходи та зменшити вплив на навколошне середовище, трансформувати існуючі бізнес-моделі в фермерські господарства, обслуговуючи молочарські кооперації, сімейні ферми.

Органи місцевого самоврядування також мають прияти відповідні програми розвитку фермерських господарств, обслуговуючи молочарських коопераціїв, сімейних ферм, передбачивши їх фінансову підтримку.

Молокопереробні підприємства, у свою чергу, повинні вжити заходів з удосконалення системи заготівлі молока, виробленого в особистих селянських господарствах, продовжити роботу з облаштування сучасних молокоприймальних пунктів, відпрацювати механізми фінансового заохочення при реалізації особистими селянськими господарствами якісної молочної сировини, започаткувати систему постачання особистим селянським господарствам збалансованих кормів на їх замовлення.

Ділова громада з числа представників переробної промисловості, сільськогосподарських підприємств висловлює свою готовність приєднатися до розроблення та виконання Державної програми з підтримки дрібнотоварного сільськогосподарського товарищества, інтегрованого в переробну промисловість, запропонувати пілотні проекти, на власному досвіді довести ефективність і економічну вигідність зазначеної форми виробничого, державно-приватного партнерства.

Підготувала Олеся Куриляк

Європа допомагає Україні розвивати фермерство

Фермерство в Україні набуває дедалі більшого значення і, водночас, потребує дедалі більшої підтримки. Якщо говорити про молочне фермерство, то стратегічне значення мають питання підвищення якості молока, зниження його собівартості, збільшення надоїв. Водночас, українська статистика свідчить, що за останні кілька років чимало ферм призупинило свою діяльність. І це відбувається в момент, коли, за прогнозами експертів, у найближчі 10 років у світі очікується зростання попиту на молоко на 30%! Нині основним

виробником молока в Україні є приватний сектор, а більшості з фермерських господарств, котрі все ж працюють у молочному секторі, бракує ресурсів для розвитку.

1 січня 2010 року розпочав роботу проект «Надання послуг з управління двома ланцюгами додаючої вартості сільськогосподарської продукції в Україні» («АгроЛьвів»), який працюватиме до кінця 2013 р. у фруктово-овочевому та молочному секторі Львівської області. Проект фінансується урядом Данії, він спрямований на підтримку фермерства — збільшення додаткової вартості сільськогосподарської продукції, зниження її собівартості, підвищення якості, і у результаті — зростання рентабельності для фермера. «АгроЛьвів» складається з грантового фонду, консультативної та навчальної підтримки й форуму зацікавлених сторін. Проект повинен сприяти розвитку аграрного сектора України за європейським типом.

Велику частину проекту займає грантовий фонд — безповоротні кошти, які інвестуються в агроформування для поліпшення якості продукції та збільшення її вартості. Керівник відділу фінансів та моніторингу проекту «АгроЛьвів» Григорій Федак розповідає: «Станом на 31 травня 2012 року учасники грантового фонду стали 35 підприємств фруктово-овочевого сектора та 15 молочного, ми підписали 78 грантових угод (деякі підприємства отримували грант більше одного разу). Однією з основних причин такої непропорційності є мала кількість підприємств — виробників молока. Саме тому надаємо перевагу молочному сектору, малому та середньому бізнесу. Цього року акцентуємо на сезонності молока, покращенні його якості, обладнанні та техніці для поліпшення кормової бази, переробці молока тощо. Зазначу, що сума грантового фонду станом на 31 травня 2012 р. у фруктово-овочевому секторі становить більше 6,5 млн. грн., у молочному — майже 3 млн. грн.»

У молочному проєкті з грантового фонду «АгроЛьвів» підтримується, зокрема, закупівля доільного та охолоджувального обладнання, обладнання для

контролю якості, кормозмішувачів, кормозбиральної техніки, для пакування та зберігання кормів, гноетранспортерів та іншого обладнання, будівництво й ремонт господарських приміщень. За грантовою допомогою часто звертаються фермери, котрі у теперішніх економічних умовах не мають змоги активно розвивати своє господарство. І отут якраз виявляється роль проекту: гранти допомагають господарствам здійснити необхідні інвестиції, що дає їм перспективу на майбутнє.

Важливий акцент «АгроЛьвів» робить також на впровадженні міжнародного досвіду. Підприємці зможуть відвідати 5 країн: Ізраїль, Німеччину, Польщу, Угорщину та Росію. Досвід колег став дуже корисним для фермерів. До прикладу, після поїздки у Німеччину кілька фермерів розглядають можливість перебудови своїх господарських приміщень за аналогією німецьких проектів, після поїздки у Польщу на чотирьох фермах буде закладено трав'яний силос за досвідом фермерів з міста Турсель. Оскільки нині гостро стоїть питання об'єднання приватних молочних господарств у кооперації, «АгроЛьвів» намагається надавати особливу підтримку таким структурам. Зокрема, кооперації мають змогу отримати більші гранти, аніж окремі господарства.

«АгроЛьвів» організував також низку тренінгів для фермерів, навчання з питань продуктивного виробництва молока для учнів старших класів середніх шкіл та їхніх батьків, міні-МВА програми для власників та керівників господарств тощо.

Третій компонент почав реалізацію зі створення ГО «АгроФорум», основна мета якого – обмін інформацією та розвиток ідей, аналіз та моніторинг динаміки ринку, консультаційна та інформаційна підтримка виробників та переробників. У рамках форуму створено газету «АгроФорум», яка стане місцем обміну досвідом та інформацією, коли проект буде завершено.

Фермери, котрі співпрацюють з «АгроЛьвів», намагаються взяти з цієї співпраці якнайбільше і використати шанс зробити свою роботу кращою. Наприклад, один з керівників ФГ «Лелик» Петро Лелик зазначає, що окрім фінансового аспекту, співпраця з проектом допомогла господарству визначити стратегічну мету розвитку. Фахівці проєкту надали важливу консультаційну допомогу, допомогли розставити пріоритети для поступового вдосконалення господарської діяльності. Керівник ФГ «Вулик» Анастасія Свєлеба зізнається: «Співпраця з проєктом повністю змінила моє ставлення до фермерства – його треба сприймати як бізнес, а не як просто роботу на селі. Саме тоді можна отримати хороші результати, і саме при такому ставленні усіх фермерів сільське господарство України почне нарощувати оберти».

Підготувала Наталя Куцьо

Бізнес працює для бізнесу

У середині червня 2012 р. в Клайпеді (Литва) відбулася міжнародна конференція «Сучасні методи організації якісної та безпечної роботи на висоті», організаторами якої стали асоціація IQSA (Асоціація якості та безпеки в індустрії) та литовська компанія – член УСПП «Gridin's Group».

Gridin's Group веде свою історію з 1999 р. Вона об'єднує 11 підприємств, які надають послуги в судновбудуванні та судноремонти (брали участь у спорудженні круїзних суден «Freedom of The Seas», «Independence of Theseas» тощо), в сфері промислового альпінізму, монтажу будівельних риштувань у різних галузях промисловості, трубопровідних систем і систем з металоконструкцій, обслуговування вітрогенераторів.

Колись компанія була вимушена під тягарем власних виробничих проблем зайнятися підготовкою рідкісних у наш час фахівців – промислових альпіністів, верхолазів, рятівників-висотників. Нині цей підрозділ перетворився на міцний Міжнародний навчальний центр, в якому навчаються фахівці з Росії, України, Азербайджану, Молдови, країн Балтії та інших – за стандартами Євросоюзу. Заняття проводяться трьома мовами: російською, англійською та литовською. Програми навчання з безпечної роботи в беззорному просторі повністю відповідають найвищим міжнародним стандартам з техніки безпеки та якості виконання робіт на висоті.

Міжнародний навчальний центр постійно організовує курси та іспити з промислового альпінізму для підтвердження кваліфікації, після їх успішного закінчення фахівець отримує міжнародний сертифікат. Даний документ дає можливість працювати в багатьох галузях промисловості, в тому числі нафтогазовидобувний. Центр готує також персонал з обслуговування будівельних риштувань.

За останні 5 років центр підготував більше 1600 фахівців, він оснащений сучасним обладнанням та відає перевагу практичним заняттям на висоті за власними унікальними програмами. Тут проводиться ретельна методична робота, і своїми напрацюваннями центр щедро ділиться з іншими закладами з навчання, працевлаштування. Постійними партнерами центру є парламентські та урядові структури – центр налагодив обмін інформацією, допомагає імплементувати національні законодавчі акти до норм Євросоюзу.

«Gridin's Group» – це унікальна компанія, яка не лише сама зробила себе з нуля, вона й надалі переконливо буде свій бізнес як соціально відповідальній. УСПП вітає такий підхід до справи, вважає за необхідне ретельно поінформувати про досвід центру своїх членів», – вважає перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров.

«Міжнародний навчальний центр Асоціації IQSA може вчити і фахівців, яких направили фірми, і тих, хто особисто бажає опанувати роботу на висоті. Всі, хто отримав сертифікат нашого центру, увійшли до кадрової бази «Gridin's Group». І коли фірмі буде потрібно здійснити певний обсяг висотних робіт, ми вже знаємо, кого і з якої країни ми можемо запросити для їх якісного та швидкого виконання. У нас настільки жорстко спідкують за технікою безпеки, стільки уваги присвячують цьому питанню при навчанні, що за наших фахівців можна не хвилюватися», – розповідає керівник компанії Олександр Гридін.

За словами першого віце-президента УСПП Сергія Прохорова, в Союзі думають над започаткуванням спільного з компанією проекту. «Дуже цікавим для бізнесу є факт створення та успішної роботи комерційного навчального центру, який готове найзатребуваніших фахівців, багатий методичний матеріал. Тут є досвід і рекрутингового агентства міжнародного рівня, й партнерська співпраця з органами влади, в якій бізнес лідирує та виступає носієм передових, відповідаючих вимогам ЄС методик і технологій. Думаю, УСПП разом з українським представництвом «Gridin's Group» в найближчий час запропонує вітчизняному бізнесу цікаву та затребувану програму», – переконаний він.

Зближуємо Україну з ЄС

Невзажаючи на складнощі інтеграційного процесу України в світовий, європейський економічний і політичний простір, ділова спільнота, УСПП методами народної дипломатії, шляхом поглиблення комунікацій зі своїми закордонними колегами намагаються позитивно вплинути на ситуацію, не допустити зменшення обсягів економічної співпраці, домогтися зростання інвестицій, у тому числі – технологічних, поглибити товариські стосунки між народами.

Президент УСПП Анатолій Кінах та керівник Німецького економічного клубу Енке Гільмар

В травні цього року було підписано Меморандум про партнерство між УСПП та Американською торговою палатою – найбільшим об'єднанням американських інвесторів в Україні. Сторони домоглися працювати над створенням сприятливого середовища для реалізації спільних українсько-американських проектів, що допомагатимуть розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, проводити спільні заходи, системні зустрічі українських та американських ділових кіл.

Цього ж місяця підписана Угода про системну співпрацю між УСПП, Українсько-німецьким форумом та Німецьким економічним клубом. Ділові кола України

й Німеччини домоглися підсилити заходи, які сприятимуть покращенню інвестиційного клімату, зростанню корпоративної безпеки, підвищенню ділової активності, формуванню на українській землі європейських стандартів розвитку економіки, рівня життя людей.

На початку літа планується укладення Угоди про співробітництво між УСПП та Асоціацією італійських ділових кіл «Італія-Україна». Італія впродовж останніх років стабільно посідає місце одного з провідних торговельно-економічних партнерів України серед країн Європейського союзу. I, на думку УСПП, вкрай важливо підсилювати ці двосторонні економічні та інвестиційні взаємозв'язки, партнерські стосунки з членом Європейського союзу.

Незворотність української євроінтеграції підтримана Польщею

Інтеграція України в європейську, світову економічну й політичну систему, що сприятиме становленню розвитку української економіки, підвищенню рівня і якості життя людей, утвердженням демократичних цінностей, є незворотньою. Таку консолідовану думку висловили учасники Українсько-польського форума партнерства, засідання якого відбулося в Луцьку наприкінці травня цього року.

Учасники заходу констатували, що після останнього засідання Українсько-польського форума партнерства, що відбувся в грудні минулого року, в Україні відбулися достатньо серйозні позитивні зміни. Парафовано Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі з ЄС, прийнято Кримінальний процесуальний кодекс, який є кроком до утвердження в країні верховенства права й рівності всіх перед законом, Закон України «Про громадські об'єднання» та ухвалено Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні, що забезпечило інститутам громадського суспільства більше прав та можливостей.

Висловлюючи готовність і надалі сприяти українській євроінтеграції, розвитку економічного й інвестиційного співробітництва між Україною і Польщею, Українсько-польський форум партнерства має намір попрацювати над зміцненням двосторонніх взаємовідносин в культурній та освітній сферах. У планах – реалізація програм польсько-українського молодіжного обміну, створення Східного європейського університету та будівництво студентського містечка на базі Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

«Одним із важливих документів, на який опираються учасники Українсько-польського форуму партнерства з питань оцінки важких моментів історії, є Постанова Верховної Ради України та Сейму Республіки Польща, що прийнята у 2003 році. Ми розуміємо важливість визнання історичної правди, працюємо над поглибленням між українцями і поляками духу порозуміння, дружби і взаємоваги, робимо все для того, щоб передати майбутнім поколінням високі моральні цінності, дух довіри і симпатії», – каже співголова Українсько-польського форуму партнерства, президент УСПП Анатолій Кінах.

За його словами, учасники Форуму відзначили необхідність створення спільних праць, які б дали можливість об'єктивно розкрити минуле українсько-польських стосунків, у той же час розповідали про сьогодення наших взаємовідносин, про спільні успіхи та здобутки. «Лише вичерпна історична правда про давнє і нещодавнє минуле, об'єктивні чесні відповіді на складні питання можуть стати підґрунтам у становленні взаєморозуміння та добрих стосунків між народами. Переконаний, спільними зусиллями ми зможемо поглибити українсько-польське партнерство заради добробуту наших народів», – вважає А. Кінах.

Наступне засідання Українсько-польського форуму партнерства домовлено провести у Вроцлаві наприкінці 2012 року і присвятити його питанням історії, культурних та освітніх взаємозв'язків.

законів України «Про соціальний діалог», «Про професійне та професійно-технічне навчання» тощо.

Ділова громадськість пропонує прописати в законопроекті стимули для залучення роботодавцями молодих фахівців на підприємства реального сектору й сільської місцевості. Пропонується звільнити на певний період таких роботодавців від сплати єдиного соціального внеску, а фахівцям встановлювати підвищений рівень заробітної плати.

Пропозиції Економічної ради стосуються також захисту інтересів і прав людей, які з тих чи інших обставин змушені працювати за межами своєї країни. Зокрема, пропонується на українському законодавчому рівні забезпечити їм соціальний захист за кордоном.

Також, на думку Економічної ради, доцільним є залучення організацій роботодавців до роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття, особливо в частині контролю за використанням коштів, сприяння в наданні фінансової допомоги тим безробітним, які мають намір започаткувати власну справу.

«Законопроект про зайнятість населення – надзвичайно важливий та актуальній. Він є частиною зусиль держави з формування ефективної соціальної політики, в основі якої високий рівень ділової активності, платоспроможний внутрішній ринок, добробут людей. Пропозиції Економічної ради мають комплексний характер і дозволяють одночасно вирішити кілька проблем, дотичних до проблематики зайнятості. Це, перш за все, покращення інвестиційного клімату та стимулювання бізнес-активності», – зазначає президент УСПП, голова ООРУ, народний депутат України Анатолій Кінах.

Литва інвестує в розвиток молочної галузі України

За сприяння представництва УСПП в Литовській Республіці, що діє на базі компанії «KARPIZ», в Україні буде створено спільне українсько-литовське підприємство, що виготовлятиме високоякісні молочні продукти. Це стало відомо після ділової зустрічі першого віце-президента УСПП Сергія Прохорова з потужним литовським інвестором.

Спільне українсько-литовське підприємство, що має відкритися в Україні до 2015 року, спеціалізуватиметься на виробництві йогуртів з живими культурами. «Це буде сучасне підприємство з європейськими технологіями виробництва молочної продукції. За рахунок цього в Україні буде створено порядку 200 нових робочих місць», – розповідає С. Прохоров.

За його словами, литовські підприємці готові надати українській стороні товарний кредит у розмірі до 10 мільйонів євро для поставки в нашу країну високоякісних молочних продуктів – масла, сметани та сиру, які виготовляє відома литовська компанія «Мариямполес пишно консервай». Дистрибутором цієї продукції визначенено члена УСПП - українську компанію «Поларіс-С». Перші поставки відбудуться вже влітку цього року.

Енергоефективному плануванню – бути

В Україні повинен існувати План дій з енергоефективної модернізації сфери тепlopостачання населених пунктів. За його розроблення береться Комісія УСПП з питань енергоефективності. Документ буде підготовлений у тісній співпраці з органами місцевого самоврядування, провідними вітчизняними та міжнародними експертами та поданий на розгляд уряду країни. Таке рішення прийнято за результатами круглого столу «Енергоефективна модернізація комунальної теплоенергетики», що відбувся нещодавно в УСПП.

За словами першого віце-президента УСПП Сергія Прохорова, за останні два десятиліття у вітчизняній сфері тепlopостачання накопичився комплекс взаємопов'язаних проблем. Модернізація централізованих систем тепlopостачання та термомодернізація будівель ведеться вкрай низькими темпами. Існуючі системи тепlopостачання в значній мірі вичерпали свій технічний ресурс, мають низьку енергетичну ефективність і характеризуються недостатньо високою якістю. Реальні фінансові потреби на термомодернізацію будинків і систем тепlopостачання в десятки, сотні разів перевищують фактичне і можливе (на найближчу перспективу) фінансування з державного та місцевих бюджетів. Більше того, в умовах перманентного зростання цін на природний газ рентабельність підприємств тепlopостачання знаходиться на низькому рівні, що робить їх малопривабливими для потенційних інвесторів. Відсутні реальні економічні стимули і фінансові механізми для проведення енергоефективної модернізації, узгодженість між програмами термомодернізації будівель і систем централізованого тепlopостачання.

«Очевидно, що держава, враховуючи обмежені можливості державного бюджету, самотужки не в змозі модернізувати сферу тепlopостачання. Потрібно запроваджувати механізми державно-приватного партнерства, вдосконалювати вітчизняне законодавство й створювати сприятливі умови для залучення інвестицій в дану сферу. Як свідчить досвід європейських держав, зокрема Прибалтики, лише таким чином можна буде досягнути бажаного результату», – зауважив під час дискусії С. Прохоров.

Учасники круглого столу дійшли згоди в тому, що Україні потрібний план дій щодо енергоефективної модернізації сфери тепlopостачання населених пунктів. Він, на думку голови Комісії УСПП з питань енергоефективності Євгена Нікітіна, повинен передбачати, перш за все, введення економічно обґрунтованих цін на теплову енергію з одночасним вжиттям заходів щодо захисту соціально незахищених верств населення в сфері теплозабезпечення. «Важливим є встановлення однакової ціни на природний газ для населення, так і тепlopостачальних організацій, а також повне оснащення всіх теплових джерел та споживачів приладами обліку теплової енергії», – підкреслив Є. Нікітін.

Доцільним, за його словами, буде також розроблення комплексу енергетичних планів населених пунктів, що включають інвестиційну програму термомодернізації будівель та інвестиційну програму модернізації систем тепlopостачання; пакету нормативно-правових та нормативно-методичних документів, спрямованих на активізацію механізмів залучення приватних інвестицій в сферу теплозабез-

печення населених пунктів, включаючи механізми лізингу, кредитування; запровадження гарантій повернення коштів та податкових преференцій для підприємств, що реалізують проекти енергоефективної модернізації сфери тепlopостачання населених пунктів тощо.

Для вироблення Плану енергоефективної модернізації сфери тепlopостачання населених пунктів України під егідою Комісії УСПП з питань енергоефективності створена робоча група. До неї ввійшли представники зацікавлених центральних органів виконавчої влади, пілотних міст, фахівців, що працюють в сфері енергоефективної модернізації систем тепlopостачання та термомодернізації будівель, а також фінансових структур, зацікавлених у реалізації бізнес-проектів.

Волинь – лідер з реалізації соціальних програм

Оцінюючи соціальні та економічні успіхи Волині, варто віддати належне як місцевій владі, так і представникам реального сектору економіки, які зуміли порозумітися з можновладцями та спромоглися створити в області міцний бізнес, належні умови для життя людей. Про це під час весняної зустрічі з промисловим активом Волинської області, участь в якій взяли і представники ОДА, заявив президент УСПП, народний депутат України Анатолій Кінах.

За останні роки на Волині відбулися позитивні зміни, починаючи з суттєвого вдосконалення інфраструктури, завершуючи настроями людей. В області реалізовано багато соціальних програм, які мають важливе значення для покращення демографічної ситуації, рівня і якості життя українців. Економічні успіхи регіону досягнуті, безумовно, завдяки конструктивній співпраці бізнесу та місцевої влади.

В ході зустрічі підприємницький актив Волинської області сформував президенту УСПП низку пропозицій щодо подальшого вдосконалення умов ведення бізнесу. Промислово-підприємницьке середовище регіону пропонує запровадити нові екологічні вимоги для ввезення в Україні транспорту, затвердити новий порядок земельних торгів, а також передбачити кошти у державному бюджеті на коригування генеральних планів забудови територій тощо.

Перебуваючи з робочим візитом у Луцьку, президент УСПП ознайомився з виробничими потужностями найбільшого в області промислового підприємства – компанії «Богдан Моторс», а також

оглянув потужний житловий комплекс, що зведений компанією-членом УСПП «Луцький домобудівельний комбінат» в рамках соціальної програми «Доступне житло».

Питанням охорони праці – постійну увагу!

Сергій Змісвець, голова Правління Полтавського РВ УСПП, обласного Об'єднання організацій роботодавців

На Полтавщині в 2011 році намітилися позитивні тенденції у сфері охорони праці. Торік на 39 млн. 700 тис. грн збільшилися відрахування роботодавців до єдиного соціального внеску фондів обов'язкового соціального державного страхування, в тому числі і до фонду страхування від нещасних випадків на виробництві, на 62 випадки, або майже на 20 відсотків зменшилася кількість нещасних випадків на виробництві, а кількість травмованих осіб на підприємствах області зменшилась за рік на 86 чол., або на 25 відсотків, в тому числі на 17 відсотків зменшилась і кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками. Аналіз нещасних випадків на виробництві зі смертельними наслідками свідчить про те, що значна їх кількість відбувалася з причин порушення трудової і виробничої дисципліни, вимог безпеки під час експлуатації обладнання та устаткування та інших організаційних недоліків.

В усьому світі вже давно визнано, що головною діючою особою у створенні безпечних умов праці був і залишається роботодавець, від якого у значній мірі залежить вирішення всіх питань, пов'язаних з охороною праці на його підприємстві.

Тому правління Полтавської обласної організації роботодавців (ПООР) та правління Полтавського

регіонального відділення УСПП (ПРВ УСПП) постійно звертає увагу роботодавців, керівників підприємств, колективних членів наших обласних громадських організацій роботодавців, промисловців і підприємців на необхідність оперативного реагування на проблеми, які стосуються охорони праці. Перш за все, неприпустимо заливати людей до виконання робіт без оформлення трудових договорів. За останні роки таких випадків на підприємствах членів ПООР і ПРВ УСПП правоохоронними, контролюючими і перевіряючими органами виявлено не було.

Ми постійно звертаємо увагу роботодавців, що приховати від розслідування нещасні випадки, які відбуваються на підприємствах, та спроби покласти всю відповідальність за нещасний випадок на самого потерпілого є неприпустимими.

Багато уваги у роботі з роботодавцями приділяємо зміщенню кваліфікованими фахівцями служб і підрозділів підприємств, які опікуються питаннями охорони праці та промислової санітарії. На жаль, в цьому питанні є проблеми, які потребують вирішення на державному рівні. Передусім, низький рівень підготовки кваліфікованих спеціалістів цього профілю в вузах країни. До речі, за роки незалежності значно погіршився і рівень підготовки кваліфікованих працівників в закладах професійно-технічної освіти України і нашої області.

Правління ПООР і правління ПРВ УСПП у 2011 році уклали Угоди про співпрацю і координацію дій із головним управлінням освіти і науки обласної державної адміністрації, а також з Полтавським обласним центром зайнятості, в яких передбачено покращити підготовку робітничих кадрів у закладах профтехосвіти області та на курсах навчання й перенавчання, які проводить обласний центр зайнятості.

Багато зауважень викликає і діюча нормативна база з охорони праці. Частина правил з охорони праці застаріла, а ті, що розроблюються і приймаються Кабінетом міністрів України та іншими центральними органами виконавчої влади, часто містять незрозумілі вимоги, та ще й суперечать одне одному. Тому правління ПООР і правління ПРВ УСПП через центральні офіси Об'єднання організацій роботодавців України та Українського союзу промисловців і підприємців ініціюють внесення змін до діючого законодавства України, щоб привести їх у відповідність з вимогами сьогодення.

Ми приділяємо значну увагу узагальненню та розповсюдженню передового досвіду з охорони праці кращих підприємств - членів наших організацій. Минулого року регіональне відділення рекомендувало діловій громаді передовий досвід роботи ПП «Виробничо-торгової компанії «Лукас» з міста Кременчук – «Безпека праці понад усе»; ПАТ «Кредмаш» – «Промислова безпека – основний напрямок політики ПАТ «Кредмаш». До речі, керівник цього підприємства Микола Іванович Данилейко очолює Кременчуцьку міську організацію роботодавців.

Незважаючи на позитивні тенденції, які відбуваються у питаннях охорони праці на підприємствах області, ще залишається високий рівень ризиків виникнення нещасних випадків на виробництві. Зменшення, а ще краще – викорінення таких ризиків потребує чималих зусиль не тільки з боку роботодавців, а й центральних та місцевих органів виконавчої влади та держави в цілому.

Електронні ринки: ліки для експортера

Підтримка та розвиток національного товаро-виробника є одним із основних завдань будь-якої держави, і Україна не є винятком. В умовах глобалізації це завдання неможливо ефективно вирішити без пошуку нових ринків збуту. І тут навіть найсерйозніші зусилля не завжди дають бажаний результат. Авторитетні міжнародні організації відмічають спад економічної активності країни на світовій арені, і, як наслідок, уповільнення експортної активності у всіх сферах економіки.

Варто відзначити, що Україна не єдина країна, яка демонструє в нинішньому році спад торговельної активності. Така тенденція простежується й до інших держав світу, як розвинених, так і тих, що розвиваються. Падіння рівня експортно-імпортних відносин спостерігається у США, Китаї, Індії тощо.

Що стосується України, то згідно з рейтингом заличеності країн у міжнародну торгівлю, який оприлюднив Світовий економічний форум (СЕФ), Україна за останній півроку опустилася на 5 позицій, зайнявши 86-е місце в рейтингу 132-х країн світу. Рейтинг публікується двічі на рік і складається на основі чотирьох критеріїв: доступ до ринків, рівень адміністрування, інфраструктура транспорту і зв'язку, а також бізнес-клімат країни. Експерти відзначають, що падіння було б ще більшим, якби не проведення в Україні чемпіонату Євро-2012, яке поліпшило оцінку транспортної інфраструктури.

Які ж причини зниження ділової активності на світових ринках? Більшість експертів сходяться на думці, що серед основних чинників є старіння традиційного розуміння торгівлі. Торгівля відстает від розвитку нових технологій, які вже сьогодні пропонують нові засоби донесення інформації про товари та послуги на світові ринки, більш ефективні інструменти взаємодії бізнесу з різними країнами.

Розвиток нових технологій у торгівлі відкриває можливості для збільшення експортної активності країн і виходу на міжнародні ринки. З розвитком інтернет-технологій знайти замовника на продукцію свого підприємства можна зробивши декілька нескладних дій. Інтернет на сьогоднішній день об'єднує понад 2 млрд. користувачів. Основна проблема в тому, щоб знайти серед такої величезної кількості користувачів Мережі своїх потенційних покупців. Рішенням проблеми ускладнює розпорашеність інтернет-аудиторії – за даними Netcraft.com, в мережі на даний момент налічується 200 млн. веб-ресурсів.

Виходом із ситуації стали так звані електронні ринки - B2B-ресурсів (business-to-business), які надають можливості із організації торгівлі між юридичними особами. Їх створення відкрило нові можливості для компаній, які хотіли б заявити про себе значно більші кількості потенційних споживачів. Разом з тим, у своїй більшості ці ресурси не вирішують проблеми виходу на іноземні ринки, масштабування бізнесу, оскільки представляють інформацію лише для співвітчизників рідною для них мовою.

Втім попит, як відомо, народжує пропозицію: інтерес учасників електронної комерції фокусується на тих B2B-платформах, які охоплюють більшу кількість країн, збільшуючи можливості продажу продукції за кордоном. Такі майданчики довели свою результативність у питаннях пошуку партнерів і покупців в інших країнах світу. Так, наприклад, міжнародний інтернет-каталог All Biz об'єднує товарні ринки 67 країн. Структура багатомовного каталогу дозволяє користувачеві вводити інформацію про товари чи послуги на рідній мові і забезпечувати її видимість одночасно в різних країнах на 26 мовах. Крім того, групування інформації по країнах через товарні групи дає можливість відвідувачам переглядати дані про продукцію з різних країн на своїй рідній мові, не виходячи за межі цієї товарної групи.

Ресурс настільки тонко відчуває «больову точку» бізнесу у всіх країнах, що дуже швидко увійшов до списку ТОП-500 найвідвідуваніших сайтів світу за версією Google-Ad Planner, зайнявши 415 місце в світовому рейтингу. Холдінг All Biz, до речі, має штаб-квартиру в Києві і є єдиним українським ресурсом, який досягнув такого показника.

Що ж дозволило компанії добитися успіху? Одним із головних чинників стало те, що ресурс надав реальні можливості динамічно розширювати географію збуту продукції українських компаній. Щорічна аудиторія ресурсу на сьогоднішній день досягла цифри – 248 мільйонів потенційних покупців з 200 країн світу. All Biz надає ефективні інструменти для поліпшення асортименту і структури експорту, тому що транслює інформацію про товари та послуги на 26 мовах і кожен день активно підключає нові товарні ринки через свої офіси у 20 країнах світу.

Ресурс допомагає формувати і підтримувати імідж компаній-експортерів у конкретній країні або навіть у цілому географічному регіоні, тому що забезпечує стабільне інформування про українські компанії в країні потенційного покупця і до того ж на його рідній мові.

Ефективність роботи з ресурсом доводить кількість комерційних запитів на продукцію, яка приходить на адресу українських компаній. За минулій рік на адресу вітчизняних компаній, зареєстрованих на ресурсі, надійшло 652 тис. письмових запитів з 200 країн світу. У це число не входить величезна кількість контактів з іншими потенційними партнерами по іншим каналам зв'язку після того, як вони знайшли одне одного через систему All Biz. Очевидно, що електронні ринки є ефективним інструментом продаж. Проте не всі вони вирішують завдання розширення географії експорту товарів і послуг, а також масового залучення підприємств середнього та малого бізнесу у зовнішньоекономічну діяльність. Кращі результати показують саме багатомовні B2B-системи, які допомагають підприємцям долати мовні бар'єри, що стоять на шляху розширення бізнесу.

В умовах спаду міжнародної ділової активності робота інтернаціональних B2B-платформ набуває особливого значення. Адже підтримка вітчизняного виробника, зміщення економіки через реалізацію експортного потенціалу країни, досягнення позитивного торгового сальдо в міжнародній торгівлі є питаннями економічної безпеки держави, оскільки напряму впливають на добробут країни і її громадян.

Час екомобіля прийшов

Микола Парафенко, голова Спілки екомобілебудівників України «Екомобіль»

Електромобілі – ознака технічного прогресу 21 століття. Замість поширених понять «електромобіль», «зелений автомобіль», «автомобіль – гібрид», в ужиток входить узагальнююче визначення – екомобіль, енергоефективний і екологічно безпечний автотранспортний засіб, який не продукує шкідливих викидів незалежно від виду енергоресурсів. Останнім часом з'являється все більше публікацій, в яких відзначається, що саме вони – майбутнє світового автопрому.

Зрозуміло, якщо це визнати і перейти до справи, господарство країни отримає сучасний і перспективний науково-промисловий комплекс машинобудівних, електротехнічних, хіміко-технологічних, електронних, нано-технологічних виробництв. Додамо, що це не «один з багатьох», а неминучий напрямок розвитку машинобудування з урахуванням найсучасніших світових тенденцій.

Група вчених – членів Спілки екомобілебудівників «Екомобіль» за моєю участю в свій час розробили добірку матеріалів «Про створення перспективних моделей екомобілів та організацію їх серійного виробництва в Україні», яка в 2006 р. пройшла заводську, а 2008 р. – державну експертизу. Вона підготовлена як основа для державної цільової науково-технічної програми України [«http://e-m.org.ua/](http://e-m.org.ua/) (далі «Проект»).

Починаючи з 2009 р., ідею екомобіля підтримали КМУ, НАН України, Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва ВРУ. Президент УСПП Анатолій Кінах написав у листі до Мінпромполітики: «...Актуальність переходу на нові види транспорту для нашої країни є очевидною. Такі світові тенденції, як дефіцит природного палива, його висока ціна, значна забрудненість навколошнього середовища вихлопними газами будуть лише поглиблюватися, і єдиною альтернативою має стати створення нових екологічних видів транспорту... Вважаємо доцільним всебічно вивчити можливість організації в країні промислового виробництва екомобільної техніки, створення та розвитку галузі екомобілебудування».

Про безпосередню участю у «проекті» заявив Інститут машин і систем (м. Харків), він же визначив можливість доопрацювання концепції протягом вересня-жовтня 2009 року. Однак подальші кроки на шляху створення державної програми Мінпромполітики заблокувало. В міністерстві не знайшлося 95 тис. грн. на доопрацювання авторського варіанту проекту концепції, і автор виконав цю роботу самостійно. Згодом «державні мужі» цього міністерства завели справу в глухий кут, надіславши десятки відписок. Але ж «невежество сеєт предубеждения, даже не потрудившись прочитать

книгу» (О.І. Блаватська)... В 2011 р. від Мінпромполітики надійшов такий лист: «Зважаючи на те, що ініціаторами розроблення програми можуть бути лише органи виконавчої влади, Мінпромполітике не має підстав щодо опублікування напрацювань Спілки екомобілебудівників України в офіційних засобах масової інформації та розміщення її на веб-сайті міністерства». Це відбулося після протокольних доручень, якими Міністерство визнавало себе розробником концепції та замовником державної програми.

Отже, при майже рівних стартових умовах з країнами Заходу Україна виявилася відкинутою на кілька років назад. Конкуренти ж за цей час значно просунулися щодо створення експериментальних конструкцій електромобілів, організації виробництв, стандартизації окремих пристроїв та розбудови інфраструктури.

Ситуація не змінилася і після ліквідації Міністерства промислової політики, хоча представники Мінекономрозвитку охоче відповідають на наші звернення: «...порушенні питання є актуальними та потребують додаткового опрацювання».

Між тим очевидно: країна, яка має власну автомобілебудівну промисловість, наукові установи, які готові займатися сучасними розробками, а також заводи, які збирають відомі в світі марки авто, цілком здатна зробити крок у напрямку нового високотехнологічного екологічного виробництва, модернізації та інновацій. Для цього, на наш погляд, потрібно зробити кілька кроків.

Раді Національної безпеки та оборони України разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі за участю відповідних наукових установ із зачлененням громадськості, широкого кола винахідників та раціоналізаторів варто створити спеціальну комісію та провести грунтовний комплексний аналіз причин зволікань з розвитком екомобілебудування. Дуже доречним стане проведення конференції «Переваги та недоліки започаткування в Україні нової галузі машинобудування – екомобілебудування», за результатами якої будуть визначені стратегічні напрямки розвитку супутніх напрямків галузі екомобілебудування як науково-промислового комплексу.

Департаменту промислової політики Мінекономрозвитку необхідно встановити не бюрократичні, а творчі, плідні взаємовідносини з науковими установами, творчими лабораторіями, іншими науковими структурами та громадськими організаціями. Переконаний, не обійтися без роботи з укомплектуванням Департаменту кваліфікованими кадрами та консультантами, забезпечення його діяльності фінансовими та організаційними ресурсами. По суті, Департамент терміново має стати мозковим і інформаційно-аналітичним центром створення, розвитку і підтримки прогресивних технологій, новаторських розробок та перетворення їх в інвестиційно-привабливі проекти.

До речі, на пропозицію автора Комітет з питань промислової і регуляторної політики Верховної Ради України відгукнувся і заявив про готовність розглянути програми екомобілебудування.

Необхідно визначити можливість фінансування програми екомобілебудування (чи її частини) та пов'язаних з нею заходів – наприклад, у рамках Кіотського протоколу. Згідно з додатком «А» до Кіотського протоколу складові викидів автотранспорту входять до складу парникових газів, та і сам транспорт віднесено до категорії джерел парникових газів. Ці моменти відповідають цілям, визначенім Рамковою конвенцією ООН та Кіотським протоколом, бо вони і вся програма безпосередньо спрямовані на зменшення викидів, економію і раціональне використання енергоресурсів.

Дитина потребує вашої допомоги

Це шестилітній хлопчик Максим Капустянський. Дитина не в змозі нормально розвиватися через важке захворювання – аутизм (хвороба центральної нервової системи, що призводить до цілісного глибокого розладу розвитку дитини). З таким діагнозом хлопчик живе від народження – він не розмовляє, не може самостійно одягатися, харчуватися, насолоджуватися всіма принадами дитинства. На лікування дитини потрібні великі кошти, яких в сім'ї Капустянських немає.

В Україні, на жаль, обмежені можливості для лікування дітей-аутистів. Один із небагатьох закладів – школа-садочок для малят з індивідуальними особливостями «Дитина з майбутнім». Це навчально-реабілітаційна установа, яка функціонує виключно за рахунок благодійних внесків, спонсорства меценатів та на пожертви батьків хворих дітей.

Вартість місячної реабілітації у цьому закладі становить 16 тисяч гривень. Для досягнення позитивного результату курс лікування як мінімум повинен складати один рік, а це 192 тисячі гривень.

Український союз промисловців і підприємців звертається до всіх небайдужих підприємців з проханням допомогти дитині. Кошти на лікування хлопчика можна перерахувати на банківський рахунок Фонду допомоги дітям із синдромом аутизму «Дитина з майбутнім»:

Київський філіал ПАТ «Свідбанк»

р/р 26006084387901

МФО 300164

КОД ЕДРПОУ 37038710

Призначення платежу: благодійний внесок на реабілітацію Максима Капустянського, 2006 року народження.

Контакти батьків Максима:

+38 097 671 87 02, +38 097 831 63 05